

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 39

Rugsėjo - September 28, 1979 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Valst. sekretoriui Cyrus R. Vance pavyko susitarti su Egipto gynybos ministriu Kamal Hasan Ali ir Izraelio užs. reik. ministriu Moshe Dayan dėl taikos priežiūros dalinių sudarymo Sinajaus pusiasaly. Šiam darbe JAV teks didesnis, kaip iki šiol vaidmuo, tačiau tam reikės gauti ir kongreso pritirima.

Švedijoje vykusių parlamento rinkimų vieno atstovo dauguma laimėjo centro ir dešiniųjų partijų koalicija. Spėliojama, kad iš eilės trečių parlamento rinkimų pralaimėjimas privers atsistatydinti socialdemokratų partijos vadą Olof Palme.

Afganistano min. pirmininkui Hafizullah Amin privertus atsistatydinti vidaus reikalų ir pasienio sričių ministerius, ten tarp jo ir prezidento Noor Mohammad Taraki šalininkų įvyko susišaudymas, per kurį žuvo 4 Taraki šalininkai. Prezidentas Taraki dėl sveikatos atsistatydino, o jo pareigas perėmė min. pirmininkas Amin. Spėliojama, kad per susišaudymą žuvęs ir pats Taraki.

Sov. S-ga pasiuntė į Kubą varuojamam raketom ginkluotą žvalgybos laivą, bet valst. d-tas teigia, kad tai nesudarą jokių įsipareigojimų pažeidimų.

Londone vykstančios konferencijos dalyviams nevyksta susitarti dėl būsimos Rodezijos politinės santvarkos, todėl Britanijos vyriausybė nutarė tartis atskirai su dabartine Rodezijos vyriausybė ir su Rodezijos partizanų vadais.

Neturtingosiom valstybėm pavyko įkalbėti aliejų eksportuojančias valstybes pradėti pasitarimus dėl jų importuojamo aliejaus kainų sumažinimo.

V. Vokietijos gynybos ministeris dr. Hans Apel pareiškė, kad NATO valstybės turėtų būti apginkluotos branduoliniais ginklais, kurie galėtų pasiekti Sov. S-gos taikinius, tačiau viena Vokietija nesutiks tokių ginklų priimti be kitų NATO valstybių pritarimo.

Popiežius Jonas Paulius II numato lapkritį sušaukti kardinolų konklavą.

Valst. d-tas teigia, kad dėl Afganistane įvykusių vyriausybės pasikeitimų Sov. S-ga telkia prie Afganistano sienos kariuomenę, ir įspėjo Sov. S-gą nesišiti į Afganistano vidaus reikalus.

Palestinios išlaisvinimo organizacijos vadas Yasir Arafat, ieškodamas palestiniečių reikalams pritarimo, lankėsi Ispanijoje, Tunise, Maroke, Alžire, Libijoje, Sirijoje ir Jordane.

Kinija paskyrė 1.000 valdžios pareigūnų gyventojų skundams dėl jiems vietinių organų padarytų skriaudų peržiūrėti.

JAV baigia susitarti su NATO valstybėm dėl jų teritorijose esančių 74 aerodromų panaudojimo Amerikos karo lėktuvams karo atveju.

Izraelio min. kabinetas panaikino 12 metų galiojusį draudimą Izraelio žydams pirkti žemės iš arabų okupuotose srityse. JAV šį panaikinimą pasmerkė.

JT 34-tas visumos susirinkimas pradėjo savo darbus. Sesijos pirmininku buvo išrinktas jaunas Tanzanijos diplomatas Salim Ahmed Salim.

Kinija vėl nutarė praplėsti autonominės vidurinės Mongolijos teritoriją, kuri kultūrinės revoliucijos metu buvo beveik per pusę sumažinta.

Baskų teroristai nužudė Ispanijos kariuomenės pulkininką ir majorą.

SAŽINĖ VIRŠ ĮSTATYMU

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 38

Lietuvos TSR Aukščiausios tarybos prezidiumui

Nuorašai:

Lietuvos vyskupams ir vyskupijų valdytojams

Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetui

Kauno arkivyskupijos kunigų, adresas: 235467 Žagarė, Joniškio raj., kun. Gustavas Gudavičius,

PAREIŠKIMAS

1975 m. rugpjūčio 1 d. Helsinkyje 34 valstybės, jų tarpe TSRS ir Vatikanas, pasirašė Baigiamąjį aktą, kuriame skaitome:

— Dalyvaujančios valstybės gerbs žmogaus teises ir pagrindines laisves, įskaitant minties, sąžinės, religijos ir įsitikinimų laisvę, nepaisant skirtingos rasės, lyties, kalbos ir religijos ...

— Šia prasme dalyvaujančios valstybės pripažins ir gerbs asmenybės laisvę išpažinti, vienasmeniškai arba bendrai su kitais, religiją arba tikybą, veikiant pagal savo sąžinę ...

— Dalyvaujančios valstybės pripažįsta visuotinę žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių reikšmę ...

— Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityje dalyvaujančios valstybės veiks pagal SNO įstatų tikslus ir pagal Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją (Tarkos, Saugumo ir bendradarbiavimo labai, Vilnius, "Mintis", 1975, p. 22-23).

— Įgyvendindamos savo suverenines teises, įskaitant teisę leisti savo įstatymus ir nustatinti administracines taisykles, jos derins su savo juridiniais įsipareigojimais pagal tarptautinę teisę; jos, be to, deramai atsižvelgs į Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo Baigiamojo akto nuostatus ir juos vykdys (ten pat. p. 26).

Lietuvos katalikai ir kiti tikintieji manė, kad, pasirašius šį svarbų dokumentą aukščiausiam lygyje, atėjo galas religinei diskriminacijai, kad visi potvarkiai, nukreipti prieš tikinčiuosius, bus atšaukti arba paskelbti negaliojančiais. Deja, gavosi priešingai. 1976 m. liepos

SOVIETŲ ČIUOŽIKAI PASIRINKO ŠVEICARIJĄ

Ši vasara Sovietų Sąjungos prestižui tikrai nebuvo palanki. Rugpjūčio pabaigoj ir rugsėjo pradžioj New Yorke ir Los Angeles iš Bolšoj baletu trupės pasitraukė trys pagrindiniai baletu šokėjai solistai, o rugsėjo 24 Ženevoj, Šveicarijoje, po keturių savaitių gastrolių po Šveicariją ir Vokietiją, iš šveicarų valdžios paprašė politinio prieglobsčio Sovietų Sąjungos labiausiai vertinti figūrinio čiuožimo čempionai Lyudmila Belousova ir Oleg Protopopov.

Naujai į laisvę pasitraukusieji figūrinio čiuožimo čempionai yra vyrai ir žmona. Jie buvo plačiai žinomi ir gerbiami visame pasaulyje, o taip pat laimėję eilę varžybų ir konkursų. Pačioj Sovietų Sąjungoj jie buvo apdovanoti įvairiausiais titulais ir medaliais. Jų pragyvenimo sąlygos buvo labai privilegijuotos. Laisvė tačiau brangesnė už viską ...

28 d. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas išleido naują įsaką, kuriuo norima, kaip galint greitesniu laiku, sunaikinti Katalikų Bažnyčią Lietuvoje. Ir taip visi TSRS tarptautiniai susitarimai mums nieko nedavė.

Susipažinę su minėtu įsaku — "Religinių susivienijimų nuostatais", mes, kunigai, kaip kanoniškai tikri parapijų vadovai, teisėti jų atstovai, visų arkivyskupijos tikinčiųjų giliausių sielvartų, rūpesčių ir reikalų reiškėjai, esame verčiami sąžinės pareikšti, kad šis įstatymas yra antikonstitucinis, antihumaniškas ir priešingas tarptautiniams TSRS susitarimams. Todėl jų laikytis mes negalime! Be to, norime priminti, kad Katalikų Bažnyčia savo prigimtimi nėra kokia tai politinė organizacija, bet grynai religinė bendruomenė. Ir savo viduje ji tvarkosi pagal Kanonų teisę savarankiškai. Šitai pripažįsta ir tarybinės valdžios atstovai, tvirtindami:

— Tarybų valstybė ir jos valdžios organai nesikiša į Bažnyčios vidaus reikalus, t.y. į jos kanoninę ir dogmatinę veiklą (J. Rugienis. Tarybos ir religinių kultūrų įstatymai, "Tarybų darbas", 1972, Nr. p. 17). Bet praktikoje yra kitaip. Ilustracijai bent pora pavyzdžių. Taip vadinamos sutarties, kuri jėga primate Bažnyčiai ir jau visą dešimtmetį vargina kunigus bei tikinčiuosius, 4-me skyriuje rašoma:

— Ši sutartis gali būti nutraukta nutatyta tvarka, nutarus uždaryti maldos namus (kulto pastatą), kuriuo naudotis buvo leista šia sutartimi.

Sutarties ir nuostatų paragrafai suformuluoti miglotai, be teisinio aiškumo, paliekant galimybę tarybinams pareigūnams

ir ateistams juos aiškinti savavališkai savo naudai ir Bažnyčios pražūčiai. Religinių susivienijimų nuostatais esame atiduoti į ateistų ir įvairaus rango vykdomųjų komitetų atstovų malonę.

Dar kartą mes norime priminti, kad Lietuvos katalikai bažnyčias statė savo prakaitu ir lėšomis per 600 metų! Ir mes negalime prileisti net minties, kad "kieno tai nutarimu" būtų uždarinėjamos mūsų šventovės, iš kurių daugelis yra visasajunginės ar respublikinės reikšmės paminklai (o Stalino-Chruščiovo uždarytos bažnyčios yra gyva, kraujuojanti žaizda tikinčiųjų širdyje). Ir, priešingai, remdami Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir Helsinkio Baigiamąjį aktą, esame įsitikinę, kad tikintiesiems reikia naujų bažnyčių Klaipėdoje, Elektrėnuose, Akmenėje ir kitų didesnių miestų mikrorajonuose.

Religinių susivienijimų nuostatų 3-as straipsnis leidžia būti religinės bendruomenės nariais tik sulaukus 18 metų. Pagal Bažnyčios mokslą ir Kanonų teisę nuo krikšto žmogus tampa pilnateisiu Bažnyčios nariu.

Mes, Kauno arkivyskupijos kunigai, esame susipažinę su Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų Komiteto dokumentu Nr. 5, pilnai jam pritariame ir prašome Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumą paskelbti 1976 m. liepos 38 d. įsaką "Apie religinių susivienijimų nuostatų" negaliojančių.

Kaunas, 1979 m. sausio 25 d. Šv. Pauliaus atsivertimo šventė.

Pasirašė Kaurio arkivyskupijos 102 kunigai: Gustavas Gudana-

(nukelta į 2 psl.)

Politiniai kaliniai iš k.: Algis Vasikauskas, 2. nežinomas, 3. Jonas Ramanauskas, 4. nežinomas; stovi Stasys Daržinskas, Juozas Račkauskas.

SOVIETAI PAGROBĖ LIETUVĮ PABĖGĖLĮ

Šiais metais iš okupuotos Lietuvos į Vokietiją atvyko žymus sportininkas Vladas Česiūnas. Atvyko su grupe kitų sportininkų. Jis yra irkluotojas, 39 metų amžiaus. Kai 1972 metais Miunchene vyko olimpiniai žaidimai, jis gavo aukso medalį už dvivietės baidarės irklavimą.

Dabar atvykęs į Vokietiją, jis rugpjūčio 16 pasitraukė nuo visos grupės ir paprašė vokiečių politinio prieglobsčio. Tą prieblobstį jam vokiečiai suteikė. Jis gyvena Vakarų Vokietijos mieste Altena. Ten jį surado lietuvis žurnalistas Kazys Baronas ir padarė pasikalbėjimą. Iš pasikalbėjimo paaiškėjo, kad Vladas Česiūnas rengiasi parašyti knygą apie sportą okupu-

toje Lietuvoje. Knygoje būtų iškelta daug neigiamų faktų.

Vokietijoje jis atsidėjęs mokėsi vokiečių kalbos, lankė specialią mokyklą. Rugsėjo 13 jis kaip paprastai išėjo į vokiečių kalbos mokyklą, pasiėmęs sasiuvinį ir pieštuką. Ir daugiau jis nebegrįžo į namus. Niekas daugiau jo nematė. Vokiečių policija padarė nemažą žygį, bet jo nesusirado.

Niekas kitas, tik sovietai jį pagrobė, nes jiems jau ir taip sudarė daug nemalonumų pabėgdamas. Spėjama, kad jį galėjo net nužudyti, kad neliktų jokio pėdsakų. Dar neaišku, ar lietuviški veiksniai daro kokių žygių jį surasti. Kas nors turėtų susirūpinti žmogaus likimu. Gal dar galima jį išgelbėti?

VACLOVAS DAUNORAS KREIPIASI

Apie solistą Vaclovą Daunorą rašėme bent kelis kartus, kad jis nori išvykti iš Lietuvos. Jį persekioja Vilniaus operos direktorius Virgilijus Noreika, taip pat solistas, tenoras, pavydėdamas Vaclovui Daunorui pasisekimo scenoje. Direktorius pradėjo jį šmeižti ir atleido iš Vilniaus operos.

Vaclovas Daunoras dar dėsto dainavimą Vilniaus konservatorijoje. Virgilijus Noreika nori ir iš ten jį išvaryti.

Redakcija yra gavusi tris Vaclovo Daunoro laiškus, kurie pavaiduoja jo bylą su Vilniaus opera ir jo norą išvykti į Italiją. Čia spausdiname patį pirmąjį jo bylos laišką. (Red.)

-o-

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko Pavaduotojui, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkui Drg. A. Barkauskui

Lietuvos TSR liaudies artisto, visasajunginio ir tarptautinio vokalistų konkursų laureato, docento DAUNORO V.V.

PAREIŠKIMAS

Gerb. Pirmininke, drįstu kreiptis į Jus šiuo labai man gyvybiškai svarbiu reikalu. Ši liūdna istorija, kurią noriu Jums papasakoti, prasidėjo 1975 m. rugsėjo 12 dieną, kai gavau iš Lietuvos TSR Valstybinio Akademinio operos ir baletoto teatro direktoriaus raštą Nr. 582, kuriuo buvau nepaprastai apkaltintas. Nuo to nelemto rašto gavimo dienos praėję treji metai buvo pilni skausmo, šmeižto, patyčių, noro negailestingai sužlugdyti mane kaip operos dainininką ir išmesti į šukšlyną, nubraukti visus mano praeties laimėjimus, palaužti moraliai ir materialiai mane ir mano šeimą.

Ir štai 1975 m. lapkričio mėnesį atrodė viskas susitvarkys, kai Lietuvos KP Centro Komiteto pirmojo sekretoriaus drg. P. Griškevičiaus patariamam nuėjau į Lietuvos TSR Kultūros ministeriją, kur turėjo įvykti pokalbis su ministerijos vadovais ir kitais atsakingais respublikos kultūrinio fronto darbuotojais. Deja, abipusio dalykiško pokalbio nebuvo. Tada iš aukštas pareigas einančių draugų sužinojau, jog esu apolitiškas, amoralus girtuoklis, atskalūnas, ir išgirdau daug kitokių užgaulių epitetų. Mūsų "pokalbį" užrašė Meno valdybos darbuotojas Cirkinskis.

1975 m. gruodžio mėnesio 23 dieną man grįžus iš gastrolių po Švedijos ir Italijos teatrų, GOSKONCERTO darbuotojas Ivanovas pasakė, kad mūsų operos ir baletoto teatro direktorius perdavęs respublikos vyriausybės nuomonę, jog yra uždraustos gastrolės į užsienį. Apie tai pranešiau Lietuvos TSR kultūros ministeriui. Jo pažadas ištaisyti klaidą liko be atgarsio.

1976 metų pavasarį, nebegalėdamas pakęsti šlykštaus teroro

iš teatro vadovybės pusės, buvau priverstas atsakyti vienintelio mano gyvenimo tikslu — tarnauti operos menui Lietuvos TSR valstybiniame operos ir baletoto teatre.

1977 metų pavasarį buvau pakviestas gastrolių į Kubą (1977 m. rugsėjo-lapkričio mėnesiuose) ir į Kenkiją (1978 m. vasario mėnesyje), bet dėl nežinomų priežasčių buvau neišleistas.

1978 m. balandžio mėnesyje buvau gavęs iš JAV pakvietimą dainuoti rečitalį (Department of Music Williamstown, Massachusetts 01267). Deja, ir šiuo atveju taktiškai buvo parodyta, jog panašiais mano reikalais kreiptis yra beviltiška.

1978 m. pavasarį, tarpininkaujant Lietuvos TSR Ministerių Tarybos pirmininko pavaduotojui drg. A. Cesnavičiui, kreipiausi į Lietuvos KP CK su prašymu išvykti stažuotis į ACCADEMIA NAZIONALE DI SANTA CECILIA Romoje. Ir čia man buvo atsakyta.

Iki šiol nežinomos priežastys arba kaltė, kodėl man nebuvo suteiktas TSRS liaudies artisto vardas, nors buvau pristatytas du kartus.

Nuo 1976 m. liepos mėnesio manęs nebepasiekia kai kurie kvietimai dainuoti, privatūs laišukai, telegramos bei sveikinimai iš užsienio.

Panašių faktų būtų galima suminėti labai daug. Manau, kad mano kaip dainininko ir žmogaus diskriminacija, palyginus su panašios kategorijos Lietuvos TSR menininkais, išėjo už visokių ribų.

Drįstu pastebėti, jog per palyginus trumpą laikotarpį TSRS vokalinio meno srityje kaip dainininkas pasiekiau reikšmingų rezultatų: tapau visasajunginio Glinkos ir tarptautinio Čaikovskio vardo vokalistų konkursų laureatu, o Toluozos mieste, Prancūzijoje, tapau pasaulinio vokalistų konkurso, GRAND PRIX laimėtoju. Dainavau rečitalius, koncertus ir operų spektaklius žymiausiose TSRS ir pasaulio teatruose bei koncertinėse salėse: Maskva, Leningradas, Kijevas, Minskas, Ryga, Talinas, Kišeniovas, Dusambė, Taškentas, Helsinkis, Stokholmas, Londonas, Paryžius, Roma, Milanas, Kairas, Niujorkas, Čikaga, Bostonas, Losandželes, Montrealis, Torontas, Sofija, Bukarestas, Budapestas, Praha, rytų Berlynas, Varšuva ir t.t. (Jau vien daug reiškia Milano La Scala teatras, kuriame tik keletui TSRS dainininkų teko laimėti dainuoti.)

Išrašyta ir išleista keliolika mano įvairaus dydžio plokštelė, kurios parduodamos šalysje ir už jos ribų, o kur dar padaryti radio įrašai šalysje ir užsienyje. Galima paminėti dar ir tai, jau daugiau kaip du su puse metų, dėl man nežinomų priežasčių, neišleidžiama paskutinė plokštelė — gigantas, kurios maketas Maskvoje buvo ypatingai gerai įvertintas.

Negalima nepriminti mano pedagoginio darbo rezultatų. Per

(nukelta į 2 psl.)

Sovietai nepraleidžia Kovaliovo žmonai siuntinių

Vilniuje 1975 nuteisto septynerius metus kalėti ir po to dar trejus metus tremties sovietinio disidento S. Kovaliovo žmonai Liudmilai Boitsovai sovietų įstaigos nepraleidžia siunčiamų dovanų siuntinukų.

K. Jokubynas laikas nuo laiko siuntė Kovaliovo žmonai sovietų valdžios leistų dalykų siuntinukus, įdėdamas kavos, kakavos, margarino, aliejaus, žemės riešutų (peanuts), vaikams jello ir blue jeans. Tačiau š. m. rugpjūčio mėnesį grįžo trys Kovaliovo žmonai siųsti siuntiniai. Vienas siųstas 1978.XI.25, antras 1979. II.22 ir trečias 1979 sausio mėnesį.

Visų grąžinamų siuntinių priežastį žymi tą pačią: "Interdit per la douane". Kadangi visi siųstieji Kovaliovo žmonai daly-

kėliai pačių sovietų yra leisti siųsti dovanų siuntinukais, tai Kovaliovo žmonai siųstų siuntinukų grąžinimas reiškia, kad dalykai, kurie apskritai kitiems adresatams galima siųsti, Kovaliovo žmonai nevalia gauti.

Tuo būdu sovietų valdžia, žiauriai nubaudusi patį S. Kovaliova, keršija ir persekioja taip pat ir jo vargšę žmoną Liudmilą Boitsova. Bet ar tai suderinama su pašto tarptautinėmis taisyklėmis? Ir ar toks nežmoniškas nuteistojo Kovaliovo šeimos traktavimas atitinka Helsinkio susitarimų raidę ir dvasią? Ši byla turėtų pasiekti kongreso komitetą, ruošiantį medžiagą Madrido konferencijai, taip pat Amnesty International, kuri sieloja politinių kalinių likimu.

K.V.

PABALTIO OKUPACIJA — NAUJAS SOVIETŲ “TAKINGOS REVOLIUCIJOS” MODELIS

“Sovietologai” Amerikoje pastebėjo naują sovietinės doktrinos interpretaciją: Maskva dabar tvirtina, jog prievartinė Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija 1940 esanti “puikus taikingos revoliucijos pavyzdys”. Straipsnis šia tema pasirodė Miami leidžiamam biuleteny sovietinės sferos klausimais, **Soviet World Outlook** (1979 birželio 15).

Iki šiol, rašoma straipsny, tarptautiniuose komunistų

sluoksniuose “taikingos revoliucijos” klausimas paprastai būdavo susijęs su problema, ar komunistai gali užimti valdžią parlamento keliu, kaip Čilėje ir kaip tebetvirtina daugelis Vakarų Europos komunistų. Iškel-dama 1940 įvykius Pabaltij, kaip “taikingo valdžios perėmi-mo” modelį, Maskva atrodo suteikianti daugiau svarbos sovietinės armijos “išoriniam vaidmeniui”, remiant “revoliucinius” sąjūdžius pasauliniu

mastu.

Maskvos linijos Pabaltijo klausimu pasikeitimas Maskvos svarbiausiame teoretiniame žurnale **Komunist** (1979, Nr. 3), kuriame recenzuojama pernai Maskvoj išleista studija apie Pabaltijo užėmimą: Socialisti-ckes-kije revoliuciji 1940 goda v Litve, Latviji i Estoniji; Voss-tanovlenije sovjetskoj vlasti (1940 metų socialistinės revoliucijos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje; Sovietų valdžios atstatymas). Pa-sak Komunisto, studija buvo rašoma dešimt metų (!). Joj apa-rašoma “aštrėjanti revoliucinė situacija” Pabaltijo šalyse antrojo pasaulinio karo poveiky.

“Liaudis” buvusi nepatenkin-ta Pabaltijo vyriausybių ryšiais su nacių Vokietija, kurie sutapo su “blogėjančia ūkine padėtimi” ir “didėjančia politine sprespauda”. Komunisto žo-džiais: “Lietuva, Latvija ir Estija pasirodė esančios silpnos grandis imperialistinėje gran-dinėje. 1940 metų revoliucijos įvarė naują pleištą į imperialis-tinę sistemą ir buvo naujas

žingsnis pasaulio revoliucinėje raidoje, kurią pradėjo Didžioji Spalio Revoliucija”.

Komunist rašo, jog tai buvo “pirmosios revoliucijos, pasi-baigusios pergale, be ginkluo-tų sukilimų ar pilietinio karo”. Jos patvirtinusios Lenino pranašystes apie “galimybę, kad buržuazija taikingai atiduos valdžią... kai opozicija bus iš anksto pasmerkta pralaimėjimui”. Ir čia Komunist reikšmingai priduria: “Dabartinėmis aplinkybėmis tokia įvykių seka tapo realistiškesnė”.

Nors recenzuojamoji studija tvirtina, kad “vidinės jėgos” padariusios “pagrindinį įnašą”, lemtingas, nors ir taikingas, vaidmuo priskiriamas sovietinei armijai.

“Sovietinės pajėgos neįsikišo į Pabaltijo valstybių vidaus reikalus ir griežtai laikėsi tarpusavio pagalbos paktų tarp jų ir SSSR. Sovietinių karinių da-linių buvimas Lietuvos, Latvi-jos ir Estijos teritorijoje apsaugojo Pabaltiją nuo užsienio imperialistų įsikišimo. Tai demora-lizavo buržuazijos pajėgas ir įkvėpė revoliucines mases kovai už fašistinės diktatūros nuvertimą”. (Elta)

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

vičius, Leonardas Jagminas, vysk. Julijonas Steponavičius, Juozas Dobilaitis, Bron. Nemeikšis, Jul. Kazlauskas, Vaclovas Polikaitis, Aleksandras Počiūplis, Jonas Alesius, Vladas Luzgauskas, Jonas Bujokas, Lionginas Vaičiūlonis, Jonas Babonas, Zigmantas Grinevičius, Jonas Račaitis, Vladas Valavičius, Vaclovas Ramanauskas, Pranciškus Ščepavičius, Antanas Jokubauskas, Vytautas Radzevičius, Kęstutis Diknevičius, Feliksas Baliūnas, Antanas Lileika, Vaclovas Tamoševičius, Bronius

Gimžauskas, Jonas Povilaitis, Prosperas Bubnys, Mykolas Buožius, Petras Mikutis, Bronius Gaižutis, Jonas Jakubonis, Stasys Kady, Kazimieras Sirūnas, Jonas Aleksišūnas, Vincas Pranskietis, Liudvikas Mažonavičius, Antanas Ylius, Juozas Vaicekauskas, Jonas Survyla, Leonas Kalinauskas, Eugenijus Jakubauskas, Jurgis Užusienis, Pranciškus Matulaitis, Valentinas Beržinis, Romualdas Mizaras, Kleopas Jakaitis, Antanas Imbras, Jurgis Birbilas, Steponas Pilka, Mykolas Dobrovolksis, Antanas Kazlauskas, Liudvikas Semaška, Juozapas Matulevičius, Eduardas Simaška, Petras Meilus, Antanas Danyla, Petras Liubonas, Gerardas Dunda, Jonas Voveris, Jonas Albavičius, Albertas Perminas, Valerijonas Kekys, Klemen-sas Valavičius, Boleslovas Vaira, Vladas Petkevičius, Jonas Girdzevičius, Vytautas Pesliakas, Juozas Vaičieliūnas, Jonas Tamonis, Alfonsas Bulota, Juozas Andriūnas, Alfonsas Svarinskas, Juozapas Razmantas, Petras Našlėnas, Romualdas Macevičius, Petras Tavoraitis, Pranas Gimžauskas, Jonas Rakauskas, Pranciškus Bastys, Ričardas Mikutavičius, Jonas Fabijanskas, Antanas Slavinskas, Povilas Pranskūnas, Algirdas Mocius, Jonas Augustauskas, Eugenijus Bartulis, Aleksandras Markaitis, Jonas Kazlauskas, Pijus Žiugžda, Vytautas Griganavičius, Vladas Simaška, Boleslovas Radavičius, Jonas Gudas, Viktoras Šauklis, Juozas Armonas, Jonas Buliauskas, kan. Juozas Želvys, Jonas Maleckis, Petras Marcinkus, Vladas Požėla, Pranciškus Tuminas.

nubrauktas. Man tiesiog kokių dėsčių faktus, niekinančius mano kaip dainininko ir žmogaus orumą. Su panašia mintimi, visa tai išdėstyti pareiškime, kovojau, kol nepajutau realaus pavojaus savo sveikatai, o tuo pačiu, pražūtingos perspektyvos savo šeimai.

Ryšium su susidariusia bevil-tiška padėtimi, bei moraline ir materialine desperacija, kreipiuos į Jus, kaip į aukščiausią valstybinės valdžios organo vadovą, išleisti gyventi į Italijos valstybę, mano žmoną Zvikaitę Marijoną-Graziną, Liudviką, gimusį 1936 m. vasario 04 dieną Kauno mieste, sūnų Daunorą Romą, Vaclovo, gimusį 1965 m. kovo mėnesio 12 dieną ir sūnų Daunorą Vaclovo, gimusį 1973 m. gegužės mėnesio 21 dieną Vilniaus mieste.

Manau, kad Italijoje kaip pasaulinio operos meno centre, rasiu tinkamą dirbą save išreikšti kaip operos ir tik kaip operos dainininku.

1979(8 spalio 2 d.
Lietuvos TSR la. V. Daunoras

PUOLA LIETUVOS R.K. BAŽNYČIOS VEIKLĄ

“Lietuvos katalikų bažnyčia... ieško vis efektyvesnių priemonių bei metodų prisiderinti prie pasikeitusių socialinių sąlygų, stiprinti savo įtaką tikinčiųjų žmonių masei”, rašo filosofijos mokslų kandidatas S. Kraujelis **Komunisto** (1979, Nr. 4) žurnale. “Religinės organizacijos vis didesnę dėmesį pradėjo skirti mažai arba visai su religija nesusijusioms, bet tarybinėje visuomenėje labai aktualioms problemoms, kaip... socialinės pažangos, taikos išsaugojimo, dorovinio tobulėjimo, liaudies kultūros, nacionalinių santykių ir kt.... Teologai, kultūrai tamsi stengiasi pavaizduoti katalikų religiją ir bažnyčią kaip lemiamą lietuvių nacionalinės kultūros, tautinių tradicijų, aukštos dorovės saugotoją ir puoselėtoją ir tokiu būdu susieti religines pažiūras su pažan-

giais visuomeniniais idealais.”

“Ši dvasininkų veikla”, pabrėžia Kraujelis, “beveik visuomet įgauna ryškų nacionalistinį ir antitarybinį pobūdį. Lietuvos katalikų bažnyčios dvasininkams šioje srityje aktyviai talkininkauja lietuvių emigracijos buržuazinių nacionalistų ir klerikalų grupuotės. Po religijos skraiste jos plačiai varo antikomunistinių jėgų vairojamą antitarybinę propagandą, stengdamosi iš vidaus pakirsti Tarybų Lietuvos darbo žmonių pasitikėjimą TSKP politika, ypač nacionalinių santykių sferoje, ir tuo pačiu apsunskinti lietuvių tautos žengimą kartu su dauginacionali-ne tarybine liaudimi į komunizmą”.

Kraujeliui ypač nepatinka Vatikano radijas, kuris “teikia paslaugą lietuvių emigrantinei re-akcijai vykdant šį nesvarų impe-rializmo stragėgų darbą prieš tarybinę liaudį... šmeiždamas ir iškraipydamas Tarybų Lietu-vos... tikrovę, siekia sukelti tikinčiųjų nepasitenkinimą tary-bine santvarka ir religiniu pa-grindu sukelti prieš ją politi-nę opoziciją”.

(Elta)

VACLOVAS DAUNORAS KREIPIASI

(atkelta iš 1 psl.)

dešimtį darbo metų Lietuvos TSR konservatorijoje paruošiau eilę gabių dainininkų, kurie šiandieną teisė-tai užima pirmaujančių dainininkų padėtis Lietuvos TSR operos teatre, sėkmingai gastroliuoja TSRS teatruose, koncertinėse salėse bei gastroliuoja užsienyje. Galėčiau dar ir dar tęsti savo darbo rezultatų statistiką. Visa tai buvo padaryta Tėvynei — kruopštaus, įtempto, nuoseklaus darbo dėka, netau-sojant sveikatos, kad kuoplačiau pasaulis susipažintų su TSRS vokalinio meno pasisekimais. Ką gi, kai nėra objektyvaus mano darbo vertinimo, tenka, pametus visą kuklumą, priminti pačiam.

Ir štai jums rezultatas: kada pasiekiau sąjunginį ir tarptautinį pripažinimą, kada užsienio im-presarijai pradėjo asmeniškai manęs pageidauti, kada esu pa-čiame kūrybinių jėgų žydėjime, sunkus kūrybinis kelias, ateitis, o svarbiausia — gyvenimo tikslas buvo lengva ranka

Savaitės įvykiai

JAV perdavė Egiptui 7 Phantom karo lėktuvus ir 50 šarvuo-tų autovežimius pagal anksčiau pažadėtą 1.5 bil. dol. paskolą ginklam pirkti.

R. Vokietijos 3,000 agentų vykdo labai platų V. Vokietijos branduolinės energijos, elekt-ronikos, kompiuterių, optikos, chemijos ir mašinų pramonės šnipinėjimą.

Kuba paleido po 30 m. ka-lėjimo nuteistus 4 ame-rikiečius: Lawrence K. Lunt, Juan Tur, Everett Jackson ir Claudio Rodriguez Morales. Pir-mieji trys buvo nuteisti už sni-pinėjimą, o paskutinis už slap-tą žmonių iš Kubos gabenimą.

Sov. S-gos fizikos mokytojas per 26 dienas guminiu laiveliu iš tolimosios šiaurės per Suo-miją atbėgo į Švediją ir pasi-prašė politinio pabėgėlio teisių. Jo pavardė dėl pasilikusių giminių neskelbiama. Taip pat į Ja-poniją atvykęs užpirkimų reika-lais Sov. S-gos inž. Leonid Brok-his JAV ambasadoje pasiprašė pabėgėlio teisių.

JAV gynybos sekr. Harold Brown pareiškė, kad JAV svars-tys Izraelio siūlymą bendrai statydinti naujus karo lėktuvus. Izraelio ginklavimosi pramonė yra labai stipri, bet Iz-raelis tikisi pasinaudoti JAV technologiniais patobulinimais.

Sovietų žydų rašytojas Igor Guberman, padavus prašymą emigruoti su žmona ir vai-kais į Izraelį, buvo areštuotas ir apkaltintas vogtų daiktų prekyba, nors jis visą dešimtmetį rinko stačiatikių ikonas ir niekas to nedraudė.

10 Amerikos Southern Chris-tian Leadership Conference vadų lankė Izraelio puolimų nu-teriotas pietinio Libano sritis ir pareiškė, kad JAV ginklai tokiem puolimam nebūtų naudojami. Jie planavo susitikti su Palestinos išlaisvinimo org-jos vadu Yasir Arafat ir Izraelio vyriausybės nariais, tačiau pastarieji atsi-sakė juos priimti.

Palestiniečių teroristų Jeruza-lės centre padėta bomba sprogdama užmušė 1 ir sužeidė 38 žmones.

Italijoje, Umbrijos kalnų srity įvyko smarkus žemės drebėjimas, padaręs medžiaginių nuo-stolių ir užmušęs 5 žmones.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENES SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. North-port, N.Y. 11731. Tel. (516) 968-5454, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spau-dos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Pa-ruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliui pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsamos kopyčios. Jau trečia Garszvos še-mos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balza-motojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermentinės bet kuroj miesto daly.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdrau-dimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1863 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestu-vėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, compute-riai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojates ir fir-mų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FLORIDA REAL ESTATE Rezidencinės ir Komerčinės Nuosavybės Apartamentai • Konomidumai • Nuomavimas **Angeli E. Karnienė** REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706 Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žibury, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Lakewood, Pa., 65-tos Lietuvių dienos rengimo komitetas. I-oje eilėje iš k. Regina Leskauskas, Nellie Marmas, Mary Kling, Bernice Mikatavage — pirmininkė, II-oje eilėje — Viktora Palulis, Anna Klizas Wargo.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Prenumerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuolūka • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Popiežiaus belaukiant

Spalio mėnesio pirmomis dienomis Amerikoje bus didelis sujudimas. Miestai pasipuoš vėliavomis, stadijonai prisirinko pilni žmonių, kad pamatytų vieną žmogų.

Ir tas žmogus bus popiežius Jonas Paulius II. Nė vienas Amerikos svečias taip nebus sutiktas ir priimtas. Nė vienas karalius, prezidentas, karo vadas, politikas. Milijoninės minios pripildys gatves, aikštes, stadijonus, nes visi norės bent iš tolo matyti, dalyvauti pamaldose. Kokios bus iškilmingos pamaldos Chicagoje, kur dalyvaus visi Amerikos vyskupai, — viso 350.

Kai lankys Brooklyno vyskupiją, pamaldos bus Shea stadijone. Pamaldų metu viena giesmė bus giedama ir lietuviškai. Tuo norima pabrėžti, kad Bažnyčia yra sudaryta iš daugelio tautų, kad tos tautos darniai sugyvena. Ir popiežius, kurio savo iškilnėse ne kartą pabrėžė tą Bažnyčios kalbinį įvairumą ir brolišką sugyvenimą.

Bet tų didelių iškilmių dar bus per mažą. Tiesa, tas iškilmes ir popiežiaus kelionę per kraštą televizijoje matys milijonai žmonių. Visiems bus įdomu, kur popiežius nuvyko, kaip jį ten sutiko, ką jis pasakė. Ir tie bus paliešti popiežiaus kelionės entuziazmo. Bet Amerikai reikia dar daugiau nei šio šventiško entuziazmo.

Ilgai popiežius buvo užsidares Vatikane ir buvo laikomas bei vadinamas Vatikano kaliniu. Niekur jis neišėjo iš Vatikano sodų, nematė pasaulio, neturėjo ryšio su tautom, nekalbėjo į tikinčiųjų minias. Tik popiežius Paulius VI pradėjo toliau keliauti. Jis 1965 atsilankė ir į New Yorką ir kalbėjo Jungtinėse Tautose. Paskui lankė Šventąją Žemę ir kitus kraštus. Pasirodė, kad tos kelionės labai prasmingos ir reikalingos. Jos pašalino daug nesklaidumo tarp įvairių krikšč-

ioniškų tikėjimų, visus labiau suartinio ir suglaudino. Žmonėms įžiebė daugiau tikėjimo ir suteikė gyvenimo entuziazmo, paskatino į gerį.

Šis popiežius Jonas Paulius II jau atliko dvi dideles ir sėkmingas keliones. Apsilankė Meksikoje, kur buvo Pietų Amerikos vyskupų konferencija. Ir jo žodis ir įtaka ten buvo labai reikšmingi ir visur jaučiami.

Jis apsilankė ir savo gimtojoje Lenkijoje, komunistų valdomame krašte. Ir čia jis sugebėjo pasiekti lenkų tautą ir ją dar labiau uždegti gilesniam tikėjimui. Tiesiog jis tautą sujungė, sutvirtino bendrai kovai prieš komunizmą. Taip Lenkijoje po jo kelionės žmonių tikėjimas tikrai padidėjo, sustiprėjo ir noras kovoti už savo teises. Drauge sumažėjo ir komunizmo įtaka žmonėms.

To dvasinio pakilimo ir atsinaujinimo laukiama ir Amerikoje. Gražioji išdidžioji Amerika dabar vargsta. Didžios vidaus negerovės ją suspaudė. Kiek vagysčių, plėšimų, žudymų! Kiek visokių niekšybų! Kaip su naikintas jaunimas, be idealo, be jokio auklėjimo, narkotikų suvargintas.

Visi laukia žodžio apie gerį ir tikėjimą, apie šventus ir paprastus dalykus. Visi laukia, kad suspindėtų žmogus vidinė šventa šviesa ir skleistų šilumą aplinkui.

Daugely vyskupijų pradėtos atsinaujinimo novelos. Kalbamos maldos, laikomos pamaldos. Tikintieji kviečiami daugiau melstis, daugiau daryti gera, kad popiežiaus atsilankymas drauge būtų ir dvasinis pakilimas bei atsinaujinimas.

Kviečiame ir lietuviškąją bendruomenę jungtis į šį maldos ir gerų darbų žygį, kad Amerika galėtų pasikelti iš savo dvasinio skurdo. Kviečiame ir kitus raginti.

Liepos 16, pirmadienis

Po sekmadienio poilsio vėl įsijungė ir nustatytą programą. Po vėliavos pakėlimo buvo olimpiniai žaidimai, kuriuose galėjo dalyvauti visi stovyklautojai. Komandos buvo jau anksčiau sudarytos, ir galėjom draugiškai pažaisti įvairiose sporto srityse.

Po pietų pertraukos vėl grįžom prie sporto. Oras nuo pirmos dienos buvo labai gražus, tai buvo miela laiką praleisti atvirame ore.

Po sporto rinkomės į savo darbo būrelius toliau tęsti numatytos programas. Nepamiršom ir padainuoti. Kartais net du kartus dienoj — prieš pietus ir prieš vakarienę. Darbo būreliui dabar ruošėsi uždarymui, nes kiekvienas būrelis turėjo ką nors suplanuoti ir paruošti, kad visi stovyklautojai galėtų įvertinti.

Taip pat vyko ir antras kongreso posėdis. Visi atstovai vėl rinkosi toliau tęsti savo darbo. Perėjom kongreso statutą ir reguliaminą. Buvo daug patarimų, diskusijų ir t.t. Vėl atrodė, kad laiko vis mažai ir mažai.

Po vakariinės ir vėliavų nuleidimo rinkomės į I. Mero paskaitą apie žmogaus teises. Paskaitos mintys buvo kreipiamos į Lietuvos pažinimą ir visiem buvo labai įdomios.

Tuoju po paskaitos — talentų vakaras. Ir kiek daug talento slėpi mūsų tarpe! Negalėjom ti-

GYVENIMAS VERDA STOVYKLOJE

Išpūdžiai iš IV pasaulio jaunimo kongreso (9)

VIDA ŠLAPELYTĖ

kėti! Pasirodė dramos artistai, dainininkai, solistai, poetai, komikai... Kartu porą valandų praleidom labai linksmai.

Liepos 17, antradienis

Po pusryčių ir vėliavų pakėlimo rinkomės į dr. Rimvydo Šilbajorio paskaitą apie literatūrą ir žodinę kūrybą.

Dienos programa buvo panaši į kitas dienas — dainavimas, pietūs, sportas, darbo būreliai, vakarienė.

Laikas bėgo ypatingai greitai. Visi žinojom, kad rytoj teks išsiskirti — dalyviai vyks į keliones po Europą, o atstovai vyks į Altenbergą, Vokietijoje, kur vyks studijų savaitė.

Po vakariinės atstovai susirinko paskutiniam posėdžiui prieš studijų savaitę ir mėgino užbaigti visus darbus. Tuo metu vyko krepšinio rungtynės tarp St. Mary's kolegijos ir mūsų studijų savaitės. Laimėjo lietuvių komanda. Po rungtynių gerame ūpe visi rinkomės į salę, kur buvo suvaizduotos tikros lietuviškos vestuvės.

Vestuvės buvo labai gražiai ir įdomiai suruoštos. Prasidėjo su piršlybom. Piršlys atvažiavo pas mergaitės tėvus ir visai bandė pripiršti jaunuolį. Ir jam pasisekė! Į suruoštą mergvakarį susirinko visos mergaitės atsisveikinti su savo drauge. O jaunoji atrodė nuliūdusi. Dalyviai dainavo tradicines liaudies dainas, šoko Sadutę. Pačios vestuvės buvo ypatingai gražios. Tautiniai šokiai, tradicinės kalbos, papročiai. Žiūrovams buvo gaila, kad tos vestuvės nesitęsė tris dienas ir tris naktis, kaip Lietuvoj.

Liepos 18, trečiadienis

Paskutinė diena St. Mary's kolegijoje. Po pusryčių susirinkom paskaitai ir svarstymam apie keliones į Lietuvą. Buvo 4 simpoziumo dalyviai: Rasa Kamickaitė (Vak. Vokietija), Petras Kisielius (JAV), Algis Stankus-Saulaitis (Vak. Vokietija) ir Arvydas Žygas (JAV).

Petras Kisielius mum papasakojo apie lietuvių kalbos kursus Vilniuje. Jis pats juose dalyvavo 1978 vasarą ir mum davė gana daug informacijų. Algis Stankus-Saulaitis irgi kalbėjo apie šiuos kursus. Rasa Kamickaitė papasakojo apie 10 die-

nų ekskursiją. Tai visai kitas būdas matyti Lietuvą, negu 6 savaitės lankymas. Arvydas Žygas papasakojo apie Punsko kraštą, kur gyvena daug lietuvių. Arvydas pats ten važinėjo ir matė, kaip jie išlaiko Lietuvos papročius. Mum parodė nemažą įdomių skaidrių.

Po paskaitos ir pietų pradėjom ruošti išvykimui. Stovyklautojai dar suruošė juokingą operetę — Kongreslot (panašiai kaip Camelot). Galėjom linksmai pasižiūrėti į suruoštą pasaką apie kongresą. Po to vyko rimtesnė dalis — stovyklos uždarymas.

Prie uždarymo programos buvo pridėta ir darbo būrelių paruošti darbai. Salėj buvo iškabintos stovyklų darytos nuotraukos, darytos foto-filmų būrelis, ir mūsų menininkų paveikslai. Taip pat ir kitos grupės parodė, ką jos išmoko.

Oficialiai uždarę stovyklą, rinkomės ant bažnyčios laiptų bendrai nuotraukai. Pavalgėm, paskutinį kartą nuleidom vėliavas. Jau buvo laikas išskelauti...

Gaila buvo palikti puikią stovyklavietę — St. Mary's kolegiją. Ši kolegija pastatyta ant 35 akrų žemės, kur stovi aštuonioliktosimtmečio gotiško stiliaus pilis, statyta Horace Walpole. Stovyklavietėj yra sporto salė, sporto aikštės, ir labai daug vietos. Prie įvažiavimo vartų yra graži bažnyčia ir bendrabučiai. Tai graži, tyli vieta, kurioj buvo labai smagu pastovyklauti.

Autobusais išvažiuom į Dover. Iš ten laivu perplaukėm kanalą ir pasiekėm Ostendą.

Liepos 19, ketvirtadienis

Į laivą sulipom jau po vidurnakčio, ketvirtadienio pirmosiomis valandomis. Atsisveikindami su Anglija, matėm Doverio baltus kalnus tolinantis nuo laivo.

Rytą pasiekė Ostendą, vėl rinkomės prie kitų autobusų. Teko su kai kuriais draugais laikinai atsisveikinti. Atstovai važiavo savo keliu į Altenbergą, kur vyks studijų savaitė, o dalyviai pasirinko autobusus, kurie vežė į ekskursiją po Europą.

Būdama atstovė, išvykau į Altenbergą. Apie studijų savaitę parašysiu kitam numerui.

(Bus daugiau)

Jaunimo kongreso stovyklautojų didesnė dalis prie bažnyčios laiptų prieš išvykstant iš Anglijos į Vokietiją. Nuotr. Lino Meilauš

NELLO
VIAN

ŠV. ANTANAS PADUVIETIS

IŠVERTĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

15

Kodėl jisai, dvidešimt penkerių metų vyras, veržėsi prie mirties, — jų pirmagimis, kilnis šeimos žiadas? Kas jį apvilko šiuo drabužiu, panašiu į maišą, ir tuo kaimietišku gaubtuvu? Ir kas jį siuntė į nežinią, basą ir susijusų virvę? Tėvas ir motina savo gėloje neaiškiai jautė, kad prieš juodu stovi kažkas didesnio negu juodviečių meilė ir kad tai netilpo nelaimingose jų širdyse.

Vėjas papūtė išskėstas bures, ir laivas greitai plaukė tolyn į jūrą. Portugalijos krantai jau buvo lyg kokia melsva juostelė akiratyje. Brolis Antanas žiūrėjo, kol išnyko žemės ruožas. Jam vaidenos, lyg visas pasaulis griuvo jame ir užleido vietą naujam pasauliui, kurio horizontai buvo toki platūs, kad žmogaus akis negalėjo jų aprepti.

Slaptas kankinys

Antanas su savo draugu išlipo Ceutoj ir leidosi krašto gi-

lumon. Jie keliavo daug dienų per Afrikos žemę. Galimas daiktas, kad kuris nors krikščionis, iš atsargumo juos apvilkęs pasaulietišku drabužiu, galėjo juodviem paskolinti kupranugarį kelionei per tyrlaukius. Tačiau atrodė tikriaus, kad juodu sukeleliavo pėsti, kaip tai mēgdavo daryti Pranciškus, pagerbdamas neturtą. Jiems einant, saulė negailestingai kepino. Jie troškuli numalšindavo, retkarčiais aptikę šulinį, o mito kaip bejmanydamai. Nakvodavo po atviru dangum, ir prasti jų apsiaustai menkai juos tedengė nuo šalčio, kuris tuose kraštuose ateina, kai saulė nusėda. Galop, ilgai keliavę, jie išvydo tarp palmių ir alyvmedžių raudonus Mara-kešo mūrus, kur buvo Miramolino dvaras. Miestas stūksojo aukštas ir didingas, apaugęs žaliais sodais ir apverstas akmenų siena, lyg koku purpuriniu diržu, o jo namai buvo balti, ir šaukiai kėlėsi marmurinės mečetės.

Brolis Antanas džiūgaudamas

pasveikino miestą, kuris regėjo palaimintųjų kankinių mirtį. Tačiau jis jautėsi nusiminęs ir silpnas. Ilga kelionė per tyrlaukius atsiliepė jo sveikatai. Bet jį degino ne vien tik karšta saulė.

Į Marakešą juodu įėjo pro žemus, viršum suskiausius vartus, padarytus storoje mūro sienoje. Jie žengė gatvėmis, kuriose knibždėjo marga minia. Brolis Antanas vos besilaikė ant kojų. Jie prisiglaudė pas vieną krikščionį. Tačiau jį nejučiomis buvo apėmusi viena iš tų lėtų Afrikos ligų, kurios išskirsto į žmogų ir jį kamuoją.

Daug dienų jis pragulėjo ant prieglavio, o jo galva plyštė plyšo. Akys kažkur toli klaidžiojo. Pro siaurą langą jis matė sklypelį dangaus, kuriame atsimušė nerami gretimų Atlaso kalnų grandis — violetinė pažemė, mėlyna ir baltai ruožuota viršūnė. Taip griuvo jo planai, dėl kurių jis buvo perplaukęs maris. Jį apėmė abejingumas, kuris tartum nuplėšė nuo jo žmonių ir Dievo meilę. Taip tai be garbės baigėsi jo žygis, į kurį buvo stojęs su visu savo jaunystės užsidegimu, ieškodamas meilės ir mirties idealo. Jis paliko abatiją, vienuolius, alyvų kalmėlį, siekdamas to idealo. Ar jam vėl reikės grįžti atgalios ir tas pačias vietas ir į tuos pačius žmones? Išvykęs kaip drąsus riteris, jis turės grįžti ramsčiuodamasis lazda po nepasisekusio žygio, nieko neatli-

kęs. Bet pamažėlė brolio Antano sieloje ėmė atsigriebti žiburėlis, kai jisai ten ilgą valandą gulėjo negalioj ir išvargęs. Jam atėjo į galvą, kad tas karštas troškulyš laimėti kankinio vainiką yra gal atmieštas žmogiškaisiais jausmais. Gal jo aukos dar nenorėjo ana slapta galybė, kuri jį stūmė iš vienuolyno į vienuolyną ir iš alyvų kalvos į Afrikos žemę? Ko ta galybė norėjo iš jo? Gal jam dar ilgą laiką buvo numatytas kuklus gyvenimas, įsimačius tarp bearaščių brolių, — gyvenimas skirtas mažiems kasdieniniams darbams, kuriame nors nežinoma brolių namely tarnaujant išminčiai, skaisčiam paprastumui ir kitoms anos giesmės dorybėms. O gal toji galybė dar kita ką buvo jam skyrus?

Brolis Antanas, negalėdamas nieko veikti mažame Marakešo namelyje, jautė, kaip jo siela keičiasi tų apmąstymų metu. Suritėlkęs savyje, jis kantriai perkatinėjo save Viešpaties akyse. Dvasinis jo gyvenimas darėsi gilesnis ir stipresnis. Jis negalėjo Viešpačiui duoti savo kraujo aukos, bet jis galėjo jam tarnauti ištikima siela, diena iš dienos pakeltas į kryžių, su Kristaus žaizdomis sujungtas ilgesne kankinyse, negu žūstant nuo to švitraus kardo mostelėjimo.

Išaušo pavasaris. Aplink miestą žydėjo alyvos ir palmės. Deginantis karštis, kuris visą žiemą kamavo Antaną, išnyko su pava-

sario vėjais. Vienok brolis Antanas jautėsi palaužtas. Afrikos liga taip jį nusilpnino, kad jis jau niekados kaip reikiant neatsigriebė. Jam teliko grįžti į Portugaliją, tikintis, kad gal gimtosios žemės oras grąžins jo sveikatą.

Jis atsisveikino su raudonais miesto mūrais, žmonių pilnomis gatvėmis ir aikštėmis, ant kurių krenta minaretų šešėliai. Sudie sodams, kurių kvėpėjimas atidvelkdavo ligi jo kambarėlio! Sudie aštrioms kalnų viršūnėms, į kurias savo vaizduotėje taip dažnai nuklysdavo!

Brolis Antanas, remdamasis lazda, negalėjo atitraukti akių nuo tų vaizdų, kurie tolo nuo jo su meilės ir mirties svajonėmis.

PRANCIŠKONŲ GYVENIMAS IR VIENTVĖ

Apvaizdos siūsta audra

Ceutos ooste nuolat knibždėjo laivų iš visų pasaulio kraštų. Vienas laivas buvo beišplaukęs į Portugaliją. Kapitonas palankiai sutiko abu vienuolius, kurie Dievo meilės vardu prašėsi nuvežami į Portugaliją. Vienas brolis buvo išblyškęs, kilnaus veido, kuriame švietė didelės, susimąčiusios akys. Jis atrodė ką tik pakilęs iš ligos. Kelionė nieko nekaštavo. Du pamaldūs vyrai kaip tik galėjo atnešti laimės laivui Viduržemio jūroje, kur siautė pavasario audros. Jūrininkai mokėjo "Tėve mūsų" ir ilgą litaniją, kurią jie giedo-

davo, kai tamsūs debesys imdavo niauktis viršum žalsvų vandenų. Tos maldos pradžia buvo tokia:

Padėk man, Dieve ir Šventasis Grabe,
Padėk man, Švenčiausioji Marija,
Visi šventieji ir šventosios.
Padėkite, šventieji angelai — Mykolai, Gabrieliau ir Raphaelai.
Padėkite, šventas Jonai Krikštytojau

Ir šventas Jonai Evangeliste, Šventas Petrai ir Povilai,
Ir apaštale Jokūbai.

Ir toliau panašiai skambėjo toji litanija. Bet dviejų šventų vyrų maldos gal daugiau padės, negu liganijos, kurias murėjo nusidėjėlių lūpos.

Vos jie išplaukė į jūrų platumas, kai ištiko audra. Blaškant smarkiems vėjams, lūžo stiebas, ir nukrito burės, o vairo suskilo į šipulius. Laivas nūn priminė didelį kevalą, grubiai sukalta iš lentų. Itūziosios bangos svaidė jį. Juodus debes skrodė baisūs žaibai. Taip ilgą laiką laivas blaškėsi įbinusioje jūroje. Pagaliau čia vienas, čia kitas mėlynas sklypelis pasirodė danguje. Vėjai aptilo, ir horizonte buvo matyti violetinė žemės juosta. Bet tai visai nepa-nešėjo į Portugaliją. Čia buvo nežinomas kraštas, apaugęs giria.

(Bus daugiau)

PIRMININKO ŽODIS

Lietuvos vyčiai šiemet rugpjūčio mėnesį susirinko Chicagoj savo 66-ajam metiniam suvažiavimui. Atrodo, kad Chicago, lietuvių sostinė laisvajame pasauly, lyg patvirtino, kad vyčiai auga ir tvirtėja. Jie šiemet pasirodė tvirtiau ir gausiau, negu praėjusiais metais.

Paskutiniu metu mūsų organizaciją ypatingai reikšmingai pasireiškė amerikiečių ir lietuvių bendruomenėse. Ypač artimi ryšiai buvo tarp mūsų ir lietuvių katalikų okupuotoj Lietuvoj. Beveik patiais pirmaisiais žodžiais Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 37 numeris, išvydęs laisvojo pasaulio šviesą, dėkoja Lietuvos vyčiam už Kronikai suteiktą pagalbą. Tuo mes, vyčiai, didžiuojamės ir esam pasirengę dar daugiau padėti mūsų pavergtiem broliam ir seserim. Mes taip pat didžiuojamės, kad šiemet mūsų organizacija, kaip svarbi etniška grupė, buvo pakviesta į Baltųjų Rūmų konferenciją.

Pasitaiko, kad darbo vaisiai kartais sunkiai matomi, bet vyčiai aiškiai įžiūri savo žengtus kelius. Per paskutinius metus mes paaugom trim naujom kuopom ir daugiau kaip trim šimtais naujų narių. Galim išdidžiai

pareikšti, kad iš tikrųjų mes esam praeities, dabarties ir ateities svarbiausia lietuviškos kilmės Amerikos katalikų organizacija. Pasiryžkim, eidami į naują dešimtmetį, vis labiau dirbti Dievui ir Tėvynei.

Kaip centro valdybos pirmininkas, širdingai dėkoju Illinois-Indiana apygardai, taip nuoširdžiai ir svetingai priėmusiai vyčius Chicago suvažiavime. Taip pat dėkoju delegatam už man suteiktą garbę, renkant mane centro valdybos pirmininku. Stengsiuosi su jūsų visų pagalba daryti viską, kad per ateinančius metus mūsų organizacija augtų ir stiprėtų.

Ypatingai dėkoju Darbininkui už spausdinimą mūsų DARBŲ IR DIENŲ savo puslapiuose, taip pat Daliai Bulvičiūtei ir Broliai Jurgiui Petkevičiui, OFM, už šio skyriaus redagavimą. Raginu visas kuopas naudotis šiuo vyčių puslapiu, supažindinant lietuvių visuomenę su vyčių veikla. Vyčių organizacijos noras — pasidalinti darbais ir idėjom su visais lietuviais, veikiančiais Lietuvos naudai.

Vytiškai,

Philip Skabeikis
Centro valdybos
pirmininkas

SUSIPAŽINKIME SU VYČIAIS

Millie Kscenaitis-Pietz,
New Yorko 12 kuopos
ilgametė narė

Sekmadieniais New Yorko "downtown" dalis, kurios kaimynas yra garsus Holland tunelis, yra lyg apmirus. Savaitinis triukšmas dingęs. Vienintelis garsas — didelė automobilių vilkstinė, lendantį ir tunelį. Bet yra ir kitas garsas, malonesnis, su kuriuo jau yra susipažinę senojo New Yorko pastatai. Tai Aušros Vartų parapijos varpas, kviečiantis į mišias.

Šiam varpui kviečiant, renkasiparapiečiai iš visų didžiojo New Yorko dalių. Juk ši yra vienintelė lietuvių parapija Manhattane. 1980 ji švęs savo 75 gimtadienį.

Ypač daug žmonių skuba į šią parapiją pirmą mėnesių sekmadieniais. Tai Lietuvos vyčių 12 kuopos nariai atvyksta į savo mėnesinį susirinkimą. Vyčiai prie šios parapijos "priguli" (pagal senų lietuvių tamę) jau nuo 1914. Taigi šiais metais 12 kuopa mini 65 metų jubiliejų.

Bet negalima kalbėti nei apie vyčius, nei apie šią parapiją nepaminint ašies, apie kurią ši visa veikla sukasi. Tai ilgametė parapijos ir vyčių narė Millie Kscenaitytė-Pietz.

Nė vienas 12 kuopos narys neprotestuos, jei sakysim, kad Millie yra patriotiškiausia ir uoliausia iš visų narių. Jos visa šeima nuo pat 1914 reiškėsi šioj parapijoj kaip steigėjai ir pamaldūs bei darbštūs parapiečiai. Kaip ir kiti šios parapijos nariai, jie darė pakartotinius žygius pas New Yorko arkivyskupą, pas Apaštališką delegatą ir net pas patį Šv. Tėvą, prašydami, kad Aušros Vartai būtų lietuvių parapija. Arkivyskupijos vadovybė vis teisinosi, kad neturi tinkamo lietuvių kandidato į klebonus. Bet laimei atvyko kun. Jurgis Gurinskas, kuris 1941 per-

Millie J. Pietz

ėmė parapijos klebono pareigas.

Millie Pietz yra kuklus žmogus. Retai apie ją išgirsi per lietuvišką radiją ar spaudą. Reiškėsi įvairiose amerikiečių organizacijose, dažnai buvo jų valdybose. 1936 gavo laipsnį iš Hunter kolegijos matematikos ir fizikos srityse. Nors gimusi ir augusi Amerikoj, jau du kartus lankėsi Lietuvoj. Savo 1938 metų viešnagę Millie prisimena su malonumu. Tais metais Lietuva iškilmingai minėjo savo 20 metų nepriklausomybės jubiliejų. Iškilmės buvo nepaprastai gražios. Buvo dainų ir sporto šventės, kariuomenės paradai bei įvairūs kongresai. Tada Lietuvos vyčiai, vadovaujant A.Z. Mažeikai, suorganizavo ekskursiją. Vyko nauju laivu Nieuw Amsterdam. Išplaukė gegužės 21 — per Rotterdamą į Lietuvą. Turistų klasė — \$263.00, trečia — \$201.50.

Millie ilgai galvojo: vyksti, ar ne. Pamatyti tėvų žemę, ar pabijoti tamsaus karo debesies, kuris vis tamsėjo virš Europos? Lietuvosmeilė laimėjo. Ir Millie nesigaili savo nutarimo. Įsitikino, kad Lietuva nėra suvargęs ir at-

silikęs kraštas (kaip kai kurie Amerikos lietuviai galvojo), bet žaviai graži, šuoliais progresuojanti, apsišvietusi, kuria kiekvienas lietuvis turėtų didžiuotis. Tas, nors ir trumpas, apsilankymas užgrūdino jos lietuvišką dvasią ir padarė ją susipratusia lietuve ir tikra tautos dukra.

Apie savo viešnagę 1973 Millie kalba mažiau. Pasakoja daugiausia apie lietuvišką nemirštamą dvasią ir nuoširdumą. Apie kitus dalykus nutyli.

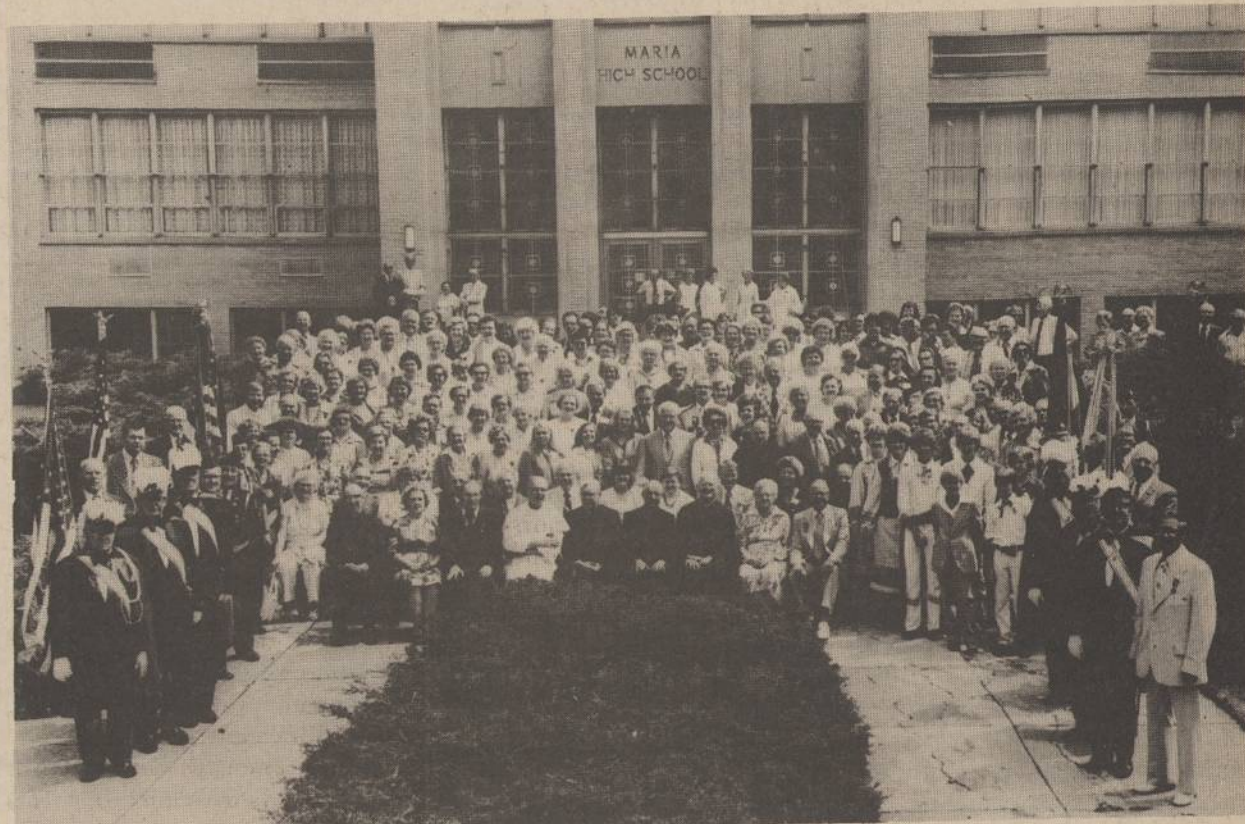
Millie į vyčius įstojo 1937 ir su pertrauka dėl asmeniško reikalų uoliai dirba organizacijos nardai. 12 kuopos narių ji yra labai gerbiama, nors kartais nariai ir patys to nežino. Joks parengimas nepraeina be jos pagalbos. Millie paruošia Kūčių stalą, paaukodama savo geriausią lietuvišką staltiesę, kuri dažnai būna aptaškoma kisieliu. Įvairiuose kuopos susirinkimuose ji dažnai taria paskutinį žodį. Baigiant diskusijas, visų akys nukrypsta į Millie pusę. Nariai su jos nutarimu sutinka. Susirinkimo metu ji dažnai dingsta iš savo vietos prie valdybos stalo, atsiirasdama parapijos virtuvė, kur kuopai ruošiami užkandžiai.

Būdama rūpestinga ir darbšti narė, Millie to reikalauja ir iš kitų narių. Šiuo laiku, būdama kuopos išdininke, ji tą pareigą atlieka pavyzdinčiai. Nė vienas

REDAKTORIŲ ŽODIS

Praėjo vasara, poilsio laikas. Atėjo ruduo ir naujas darbymeis. Atrodo, kad ir per vasarą vyčiai nesusaukė. Nors ir sulėtintai, darbas ejo toliau: rašėm laiškų, rinkomės suvažiavimuose, įvairiuose vasaros parengimuose garsinom Lietuvos vardą ir jos sunkią dabartinę padėtį.

DARBŲ IR DIENOS vėl pradeda skaitytojus informuoti apie vyčių visokeriopą veiklą. Mūsų puslapiu tikslas yra supažindinti lietuvišką visuomenę su mūsų organizacijos veikla ir tikslu. Kad tai būtų įvykdyta, redaktoriui reikalinga visų kuopų pa-

Lietuvos vyčių 66-tas seimas Chicagoje rugpjūčio 18-19. Nuotr. V. Noreikos

narys, neužsimokėjęs savo nario mokesčio, neišvengia jos žvilgsnio. Ji maloniai, bet griežtai tvarko kuopos finansus, ir knygose matoma ta jos darbšti ranka, finansams augant.

Linkiu mielai Millie Pietz dar ilgai veikti mūsų kuopoj. Kitą mėnesį prizadu atnešti savo narės mokesť. Tikrai.

D. B-tė

galba. Nenorim pripildyti puslapį vien tik kelių kuopų veikla. Tad prašom talkos. Rašykite mum apie savo kuopas. Tam nereikia didelio rašymo talento. Redaktoriui rašinius sutvarkys. Galima rašyti ir angliškai. Pareikškim lietuviui laisvajame pasauly, kad mes, vyčiai, esam gyvi ir sveiki. Tokiu būdu mūsų žinios bus įvairesnės ir įdomesnės. Išrinkim kuopų korespondentus, ir — prie darbo! Lauksim!

DARBŲ IR DIENŲ Redakcija
c/o Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

KAS, KĄ, KUR

— Kultūros Židiny (361 Highland Blvd., Brooklyn) kiekvieną šeštadienį ir pirmadienį vyksta lietuvių kalbos kursai. Yra grupė lietuviškai nekalbančių ir taip pat jau pažengusių. Lūdnai, kai apsilankia vyčių kuopų susirinkimuose ir neišgirsti nė vieno žodžio lietuviškai. Jei susirinkimas nebūtų baigiamas Vyčių himnu, niekas nežinotų, kad čia susirinko lietuvių organizacija. Pasinaudokim šia proga išmokyti lietuviškai. Juk mes esame Lietuvos vyčiai.

— DARBŲ IR DIENŲ redaktoriui sveikina William Sidtis, kuris Chicago suvažiavime buvo išrinktas koordinatorium tarp vyčių organizacijos ir Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos. Šis gabus ir uolus vyčių junjoras, priklausęs prie Maspetho 110 kuopos, jau ne kartą pasižymėjo kaip pavyzdingas narys. Jo naujos pareigos — garsinti Religinę Šalpą ir materialiai jai pagelbėti per visas vyčių kuopas. Ši pagalba bus daugiausia surišta su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Šioj veikloj Bill nėra naujokas. Jis ir visa Sidtis šeima, jei reikia, niekuomet neatsisako ištieti pagalbos rankos. Dažnai vėlai naktį dega šviesos Religinės Šalpos įstaigoj, o per langus galima matyti uolius 110 kuopos narius ekspedijuojant paskutinius Kronikos numerius. Linkim William Sidtis ir visiem jo pagalbininkam sėkmės.

— Lietuvos vyčių suorganizuota 65-oji Lietuvių diena, 1979 rugpjūčio 12 Lakewood Park, Barnesville, Pa., buvo dedikuota pagerbti ir padėkoti pimtākūnam, kurie pasiaukoję lietuvių papročių, kalbos ir kultūros išlaikymui nuo 1914. Kun. Algimantas Bartkus su savo tal-

kininkais buvo programos architektas. Lietuvių dienos pirmininkė Bernice Mikatavage pasveikino dalyvius ir svečius. Anne Wargo, 144 kuopos pirmininkė taip pat sveikino svečius. Pagrindinę kalbą pasakė Algimantas Gecys, JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas. Buvo atvykęs Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininkas Philip Skabeikis, Vid. Atlanto apskrities pirmininkas Larry Janonis, Maspetho 110 kuopos pirmininkas Jonas Adomėnas ir eilė kitų svečių, tarp kurių buvo ir Victor Paliulis, kuris per 65 metus nepraleido nė vienos Lietuvių dienos.

— Vidurio Atlanto apygardos valdyba aptarti savo veiklai rugpjūčio 24 sušaukė valdybos posėdį. Dalyvavo pirmininkas Larry Janonis, pirmasis vicepirmininkas Bill Sidtis, antrasis vicepirmininkas Jonas Adomėnas, sekretorė Jeanne Janonis, išdininke Millie Pietz, patikėtinė Helen Shields, ritualo pirmininkė Jovita Sleder ir New Yorko 12 kuopos pirmininkas Joseph Sleder. Aptartas suvažiavimas Chicagoj. Pakalbėta apie apygardos metinį suvažiavimą, kuris įvyks spalio 14 Amsterdam, N.Y. Čia bus išrinkta nauja valdyba, o Chicago suvažiavimo delegatai Marian Skabeikis ir Brolis Jurgis Petkevičius padarys pranešimus. Nutarta vykdyti prastą rezoliuciją pagal dvasios vado kun. A. Jurgelaičio pageidavimą ir raginti visas vyčių kuopas pasiųsti sveikinimą Šv. Tėvui jo apsilankymo Amerikoj proga. Kitas Vidurinio Atlanto apygardos valdybos posėdis bus spalio 5.

Lietuviška spauda laikosi lietuviškas gyvenimas. Paremk auka lietuvišką spaudą ir plėtink ją!

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Lietuvių pranciškonų spaustuvė Brooklyne veikia nuo 1951 metų. Šiemet jau yra 28 metai. Per tą laiką kiek ji atspausdino lietuviškų knygų, žurnalų. Ji palaikė ir pratęsė mūsų lietuviybę. Tad jei turi spaudos darbų, kreipkis į šią lietuvių pranciškonų spaustuvę Brooklyne. Adresas: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Telefonas — 212 827-1350.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ - 1979

Patariame siųsti tik tai, kas paskutiniu laiku Lietuvoje pageldaujama ir yra naudinga.

SIUNTINYS NO. 2. 1979

Labai gera vyriškai eilutei vilnonė angliška medžiaga — 3 m.; vilnonė angliška medžiaga moteriškai eilutei — 3 m.; vilnonė medžiaga suknelei, arba vakarinei suknelei medžiaga (medžiagos gali būti įvairių spalvų); vyriški išėiginiai marškiniai; vyriškos arba moteriškos firmos Levi arba Wrangler jeans (tik tokių Lietuvoje pageldaujama) ir trumpas telescopic lietsargis, vyriškas arba moteriškas.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu — \$275.00

Jei siuntinį dar galima dėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima dėti 4 m., 3 m. dirbtinio minko kailio arba ką nors iš žemiau išvardintų naudingesnių dalykų:

Avikailiai: ilgi, vyriški arba moteriški, tikro kailio kelnierius, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas \$242.00
Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui 94.00
Jeans, Wrangler arba Levi Straus 44.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis 37.00
Vyriškos arba moteriškos nailoninės kojinės 3.30
Tights (kojinės-kelnaitės) 4.40
Vilnonė gėlėta skarelė arba nailono didelė skarelė 13.00
Geresni marškiniai 15.00
Vyriški arba moteriški bateliai 39.00
Puiki suknelei medžiaga 30.00
Vilnonė eilutei medžiaga, vyrams arba moterims 61.00
Geresnė vilnonė medžiaga eilutei 88.00
Crimplene medžiaga suknelei 22.00

Kartu su drabužiais galima siųsti šiuos maisto produktus: 1/2 sv. arbatos — \$4.40; 1/2 sv. Nescafe — \$6.60; 1 sv. pupelių kavos — 7.50; 1 sv. šokoladinių saldinių — \$7.50; 1 1/2 sv. razinų — \$2.60; 40 cigarečių — \$5.00.

Įvairūs kalkulatoriai, stetoskopai ir kraujo spaudimui matuoti instrumentai siunčiami pagal susitarimą.

Sudarant savo nuožūra siuntinį, reikia pridėti \$34.00 persiuntimui.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiai paveldėtojų būdu.

BALTIC STORES LTD.
(Z. & V. JURAS)
11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB,
ENGLAND, TEL. 01 460 2592

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtieji.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRĄ, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELį, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agromomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikietim. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

ANTRAS RAKTAS Į ŠVENTRAŠTĮ

Antanas Rubšys — RAKTAS Į NAUJĄJĮ TESTAMENTĄ. Antroji dalis. Krikščionis Gyvenime leidinys, Nr. 17. 1979. Spausdino N. Pr. Marijos Seserys, Putnam, CT. Kaina 9 dol.

1949 birželio 14 VLIKas patvirtino Vokietijoje laikinuosius Pasaulio Lietuvių Bendruomenės santvarkos nuostatus (Prot. Nr. 250). Kanados Lietuvių Sąjungos Biuletenyje, Nr. 7, buvo jie išspausdinti po 13-kos dienų, o rugsėjo 4-5 Toronte jau buvo pradėti vykdyti. Kitur bendruomenės susiorganizavo vėliau ir jau veikia per 30 metų.

Panašiai, žiūrint žmogiškais akimis, per 30 metų organizavosi krikščioniškoji bendruomenė už Palestinos ribų. Ką tik išspausdintoje knygoje Raktas į N. Testamentą, II d., Ant. Rubšys kaip tik ir aprašo šį organizavimosi laikotarpį po Jeruzalės ir Šventyklos sunaikinimo 70 metais.

Šventraštis, pagal autorių, Dievo pokalbis su žmogumi laiko ir vietos rėmuose, yra Dievo žodis, Dievo laiškas žmonėms (9-10 pp. pakartota mintis net tris kartus). Laimingas bus tas skaitytojas, kuris šiame išsireikime supras tikrąją įkvėpimo sąvoką: Dievas yra pagrindinis kiekvienos Šventraščio knygos autorius, o žmogus, pasilaikęs pilną protinę ir valios laisvę, yra instrumentalinis įnaginis autorius. Tai vienintelės pasaulyje knygos, kurios turi du tikrus autorius. Čia ir yra mūsų katalikiškojo tikėjimo paslaptis, kurios žmogiškasis protas negali pilnai išaiškinti.

Kristus, prieš atsisveikindamas su mokiniais Galilėjoje, pasirašė: "Eikite ir padarykite mano mokinius visų tautų žmones" (Mt 28, 19). Gi Apaštalių Darbuose plačiau paaiškinamas apaštalių siuntimas į pasaulį: "Kai ant jūsų nužengs Šventoji Dvasia, jūs gausite jos galybės ir tapsite mano liudytojai Jeruzalėje ir visoje Judėjoje bei Samarijoje ir lig pat žemės pakraščių" (1, 8). Apaštalai vykdė Kristaus paliepimą ir skelbė Jojo mokslą. Naujojo tikėjimo skelbimas iššaukė žydų bei romėnų pasipriešinimus: tai ginčai, kiurčiai ar sankirčiai (panašūs ir lietuvių bendruomeninių ginčų), kuriuos autorius aprašo 15-38 puslapiuose.

Antrame skyriuje pasakoma, kad kovos su klaidatikiais neturėjo aiškos linijos, nes neturėjo tiksliai apibrėžto tikėjimo kraščio nei sudaryto doros teisyne. Tenka sutikti, kad tas nepaaiškėja iš turimų raštų, bet nereikia pamiršti, kad Kristaus specialus apaštalių parengimas, Šventosios Dvasios ypatingas veikimas tiesų apreiškime ir išryškinime jau pasireiškė pirmame Bažnyčios susirinkime 49-50 metais. Ten pasirodė, kad ir apaštalai turėjo skirtingas nuomones dėl bendros santvarkos, ypač dėl priėmimo į bendruomenę. Tačiau tas neskaldė, o suvienijo apaštalus, ir raštu jie paskelbė: "Šventajai Dvasiai ir mums pasirodė teisinga neužkrauti jums daugiau našty, išskyrus tai, kas būtina" (Apd. 15, 28). Šiame skyriuje yra aiškinamos laišku efiiezėčiams, Timotiejui ir Titui mintys. Gaila, kad autorius plačiau neparyškina, kas tuos laiškus parašė. Juk laiško mintis galima lengviau suprasti, kai pažįstame autorį, jo išsilavinimą, rašymo aplinkybes ir paskirtį bei laiško tikslą. Autorius naudoja Bartho ir Grasio autoritetus, rašydamas: "Vargu, ar pats Paulius būtų taip kalbėjęs!" (49 p.). Toks pat klausimas kils skaitytojui: kas parašė Petro, Jono, Jokūbo laiškus, kas parašė Mato graikiškąją evangeliją?

III-ame skyriuje autorius nagrinėja hierarchinės krikščioniškosios bendruomenės santvarką, kuri išryškėja skaitant laiškus vyskupams Timotiejui ir Titui. Trys Jono, Judo ir antrasis Petro laišškai aprašomi ketvirtame skyriuje, kuris pavadintas: bendruomenė kovos lauke. Gi maldos ir doros iškėlimas yra aiškus pirmame Petro laiške, o Jo-

kūbo laiške išryškinamas tikėjimo bei gerų darbų klausimas (V skyrius). Teologinė mintis apie Dievo garbinimą yra aiški laiške žydams (VI sk.). VII-IX skyriuose autorius aiškina tris evangelijas (Mato graikiškąją, Jono ir Luko) bei Apaštalių Darbus. Naudojant nūdieninę literatūrą, savaime aišku, autorius negalėjo nepaminti šaltinių — Quelle (Q) klausimo. Niekas dar neįrodė, kad buvo PARASYTI ŠALTINIAI ar kurie nors Kristaus posakiai. Kaip prileidžiamas šaltinių pasinaudojimas, taip galime lengviau prileisti, kad Lukas kalbėjosi su Marija apie Kristaus kūdikystę ir kitaip rašė negu Matas, kuris girdejo savo ausimis Kristaus pamokslus. Taip, Morkus buvo pirmasis šaltinis, nes daugiausia su-

rašė Petro pamokslavimus ar jo mokinių tikėjimo aiškinimus.

Paskutinis skyrius yra apie Jono Apokalipsę-Apreiškimą ir apie Bažnyčios ateitį. Čia ir kituose skyriuose autorius trumpai, bet pilnai perduoda Šventraščio teologines mintis. O tas dabar yra svarbiausias tikslas kiekvienam šventųjų knygų aiškintojui, nes yra vykdomas Pijaus XII patarimas bei Vatikano II paraginimas. Be to, kiekvieno skyriaus gale yra duodami tikslūs metmenys. Taip skaitytojas gali viename ar dviejuose puslapiuose pamatyti knygos bei laiško pagrindines mintis. Tai yra nuorašas iš Brazilio komisijos vertimo antrinių antraščių, pakeičiant vieną kitą žodį.

Klemensas Žalalis, OFM Šv. Mato šventėje, 1979

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Tarp Lietuvoje šiemet išleistų vertingų knygų ypač minėtina albuminio pobūdžio knyga "Vilniaus universiteto rūmai" (Vaga, 20,000 egz.). Tekstą parašė Audronė Mačiulytė-Kasparavičienė. Dailininkas — R. Gibavičius, fotografai — M. Sakalauskas, H. Liandzbergas, J. Poliš ir R. Sabataitis. Daug nuotraukų imta iš senų archyvų: iš išlikusių brėžinių, senų lito grafijų, vario ir medžio raižinių. Gausią medžiagą surinko ir su tvarkė M. Sakalauskas ir A. Stravinskas. Atsakingoji redaktorė — I. Mecianaitė, techniškoji redaktorė — D. Vitkevičienė. Darbą tikrino didelė redakcinė komisija: J. Balkevičius, V. Brėdikis, P. Gudynas, J. Jurginis, J. Kubilius, A. Šidlauskas. Tekstai ir parašai prie iliustracijų rašyti lietuvių, rusų, anglų ir vokiečių kalbomis.

Knygoje galime išskirti tris dalis. Pirmoji dalis atskleidžia Vilniaus universiteto pastatų istorijos fragmentus. Nurodoma, kurie pastatai specialiai buvo statyti akademijai, kurie įsigyti iš šalies, juos pritaikant mokslo ir mokymo reikalingas. Rašoma, kaip laipsniškai susikūrė net 12 universiteto kiemų, kaip buvo statomos salės, observatorija, patalpos bibliotekoms ir kitoms mokslo priemonėms. Antroji dalis turi du skyrius. Pirmajame kalbama apie senųjų universitetų rūmų naudojimą dabartiniam universitetui. Aprašoma iš eilės 12 kiemų: Didysis (anksčiau buvo vadinamas Skargos kiemu), Observatorijos, Bibliotekos, M.K. Sarbievijaus, M. Daukšos, S. Daukanto, Arkadij, L. Stuokos-Gucevičiaus, A. Mickevičiaus, S. Stanevičiaus, K. Sirvydo ir Spaustuvės. Pridėtas ir orientacinis planas, nurodoma ir kurie pastatai stovi prie šių kiemų. Platokas yra universiteto salų aprašymas. Seniausia yra dail. Pr. Smuglevičiaus salė. Viršuje šios salės (antrame ir trečiame aukšte) yra mokslinės bibliotekos skaityklų salės. Didžiojo kiemo vakariniam sparne yra J. Leleivio salė, kelis kartus atnaujinta ir gausiai dekoruota. Observatorijos kiemo šiaurinio sparno ketvirtame aukšte yra baltoji salė. Joje ryškiai išsilaikę barokas. Ji naudojama observatorijos reikalingas. Klasikinį stilių išlaikė universiteto išlikusių salė — aula, arba kolonų salė. Iš senųjų laikų joje yra išlikę penki žymiųjų universiteto vyrų biustai. Dabar jų daug sukurta pagal išlikusią ikonografiją. Apžvelgiami ir senesnieji universiteto pastatai dabartinėje M. K. Čiurlionio gatvėje bei rūmai Partizanų gatvėje. Aprašomas senasis ir naujasis botanikos sodas.

Antrasis šios dalies skyrius plačiai kalba apie naujuosius universiteto rūmus, pastatytus ir dar statomus "studentų miestelyje" Antakalnyje. Miestelis apima 150 ha plotą. Be didžiulių pastatų auditorijoms, laboratorijoms, skaitykloms, čia išaugo ir erdvūs bendrabučiai, valgyklos, sporto kompleksas ir kt.

Trečioji knygos dalis yra fotografijų ir tapybos albumas (dalis paveikslų — spalvoti). K. Poželos (buv. Spindulio) spaustuovė Kaune giliauspaude jį atspaudė kreidiniame popieriuje visai pakenčiamai.

Knyga gerai padaryta. Nemažoniai nuteikia tik sovietinėmis "puošmenomis" suterštas universiteto pavadinimas — "Vilniaus darbo raudonosios vėliavos ordino valstybinio V. Kapsuko universitetas" ir paveikslų skyriuje dail. J. Banaičio sukurtas mozaikinis V. Kapsuko paveikslas. Bet nuo sovietinės tikrovės nepabėgsi!

— Vilniaus nuotraukų albumą "Vilnius" 40,000 tiražu prieš kiek laiko išleido Minties leidykla. Jį paruošė Birutė Orenaitė, redaktorė — Nijolė Voveraitienė, dailininkė — Romualda Verugaitė. Kreidiniame popieriuje nuotraukas visai gerai giliauspaude atspaudė K. Poželos (buv. Spindulio) spaustuovė Kaune. Turinys — 91 nuotrauka: žymesnieji pastatai, gamta, paminklai, gatvės. Deguto šaukštas meduje — ties Lukiškių aikšte iškilęs rūstusis Leninas (N. Tomskio skulptūra) ir A. Jonyto eilėraščio žodžiai: "Tu atgimusi tautą į laimę vėdi ten, kur partija kelią mums rodo".

— Maskvos aukštųjų mokyklų ministerija docentą Joną Balkevičių paskyrė Vilniaus universiteto filologijos fakulteto dekanu. J. Balkevičius yra kilęs nuo Čedaso, Rokiškio aps., gimęs 1923. Kauno universitete 1949 baigė filologijos mokslus. Už mokslinį darbą "Dabartinė lietuvių kalbos sintaksė" 1963 gavo filologijos mokslų kandidato laipsnį. Dabar rašo mokslinį darbą "Lietuvių kalbos predikacinių konstrukcijų sintaksė" daktaro laipsniui gauti. Nuo 1960 Vilniaus universitete dėsto sintaksės dalykus. Buvo pagrindinis redaktorius lietuvių-latvių ir latvių-lietuvių k. žodynus ruošiant. Yra išspausdintos jo paruoštos sieninės lentelės sintaksės ir skyrybai mokyti. Spauda jam didelių mokslų skiria ir visuomeninėje-politinėje veikloje (mėgina sukurti studentų švenčių komunistines tradicijas).

— Rugpiūčio 24 Vilniuje buvo iškilmingai įteiktos respublikinės premijos ir garbės titulus suteikti raštai. Įteikė Lietuvos aukščiausios tarybos prezidento pirmininkas A. Barkauskas, dalyvaujant kultūros ministeriui J. Bielinui, partijos sekretoriams P. Griškevičiui, L. Šepečui, kinematografijos komiteto pirmininkui A. Brazaičiui ir daugeliui mažesnių valdžios ir partijos pareigūnų. A. Barkauskas savo kalboje ypač garbino skulptorių N. Petrulį — lenininką su kūrėją, taip pat poetą Alfonsą Maldonį, solistą Eduardą Kaniavą, dailininką Augustiną Savicką, kino aktorį Regimentą Adomaitį, režisierių Arūną Žebriūną. Minėjo vardus ir visai nežymių kinematografininkų, kuriems tik šios šventės išvakarėse buvo suteikti garbės vardai.

Antanas Sodeika savo bute Vilniuje 1970 metais, kai tada šventė savo gyvenimo 80 metų sukaktį.

MIRĖ SOLISTAS ANTANAS SODEIKA

Okupuotoje Lietuvoje rugsėjo 12 mirė solistas Antanas Sodeika, sulaukęs 89 metų amžiaus, dainavęs pirmame Lietuvos operos pastatyme — Travioje, lietuviškai operai atidavęs 30 darbo metų, sukūręs per 50 įvairių vaidmenų.

Jis buvo gimęs 1890 sausio 23 Jurbarko. Buvo 5 broliai ir dvi seserys. Visi muzikaliai. Į Ameriką atvyko 1907, gyveno Philadelphiaje, dirbo fabrike ir mokėsi pas vorgonininką Hodelį. Muzikos teko jam mokytis pas M. Petrauską, Pottsville, Pa., muzikos mokykloje, pas privačius dainavimo mokytojus. Vargonininkavo įvairiose lietuvių parapijose, organizavo plačią muzikinę veiklą. Pirmą kartą scenoje pasirodė 1909, dainavo M. Petrausko "Birutėje" vaidilos vaidmenį. Paskui koncertavo įvairiose vietose, dalyvavo operėčių pastatymuose.

1920 liepos 29 Bostone baigė M. Petrausko konservatoriją ir tais pačiais metais grįžo į Lietuvą. 1920 gruodžio 31 dalyvavo pirmame Lietuvos operos spektaklyje — Travioje, dainavo Žermono partiją. Lietuvos

Antanas Sodeika "Sevilijos kirpėjo" Figaro vaidmenyje.

operoje dainavo iki 1950. Kurį laiką buvo ir operos direktoriumi. Dviem atvejais balsą lavino Italijoje. Nuo 1945 dainavimą dėstė konservatorijoje.

Dėl gražaus lyrinio baritono skambesio ir vaidybinių gabumų, Sodeika buvo operos žiūrovų visada nuoširdžiai sutinkamas ir mylimas.

— Už "tarybinius nuopelnus" garbės vardai suteikti: Mažeikių rajono kinų direktoriui Ričardui Cipariui, Druskininkų kinų direktoriui Simonui Averbuchui, kino studijos kadrų viršininkui Rozei Doderienei, kino filmų nuomojimo kontoros šiaulių skyriaus direktoriui Semionui Dubinskui, Kauno rajono kinų direkcijos mechanikui Kazimierui Kasparui, meninių filmų operatoriui Algimantui Mockui, filmų gamybos vyresniajai redaktorei Živilei Pilipavičienei, Vilniaus miesto vykdomojo komiteto kinofikacijos vedėjui Valdui Stanevičiui, dokumentinių filmų režisieriui-operatoriui Viktorui Starošui, Kašiadorių rajono kaimų kino mechanikui Vytautui Stirnai. Pagerbta tiek daug eilinių kinematografininkų gal dėl to, kad šiemet sugalvota švesti sovietinio kino 60 metų sukaktis.

Dar garbės vardai suteikti ir Vilniaus akademinio dramos teatro aktoriui Vytautui Romualdai Tomkui. Garbės vardą gavo ir kultūros ministerijos meno reikalų valdybos viršininkas Meilutis Raimundas Jakučionis.

(nukelta į 9 psl.)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Adolfas Venclauskas — KOVOJE SU MILŽINU. 1979. Išleido Akademinio Skautų Sąjungos Filiterių Skautų Sąjungos Worcesterio Skyrius, Viršelio piešinys Vlado Vijeikio. Spausdino Vijeikio spaustuovė Chicagoj. 232 psl. Kaina 6.50 dol. Gaunama ir Darbininko administracijos.

Šios apysakos pavadinime minima kova su milžinu yra lietuvių kova su sovietiniu okupantu. Vaizduojamas pokarinis partizaninis laikotarpis Lietuvoj. Rašoma paprastai, nepretenzingai, su literatūriniu skoniu, tačiau liekiant nuošaliau nuo grožinės literatūros.

Apie šios knygos autorių gražiai atsiliepia jos leidėjai, Worcesterio skautai:

"Jį matome sueigose, lauzuose, minėjimuose, skautininkų ramovės posėdžiuose. Jo poezijos ir gražių, turiningų pašnekesių klausosi jau antroji trepties skautų generacija. Mes pripratome prie mūsų vyresniojo brolio ramaus veido, draugiškos šypsenos, prie jo nuoširdaus dėmesio ir rimtų patarimų, mums duodamų įvairiomis progomis."

Adolfas Venclauskas, gimęs 1900 Kražių valsčiuje, Raseinių apskrityje, yra pasižymėjęs visuomenininkas, kultūrininkas. Nepriklausomoj Lietuvoj jis buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo ordinu.

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA. Vertimai iš lietuviško originalo — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Nr. 30, 31, 32. Vertėja — Vita Matusaitis. Vertimų redaktorius — kun. Kazimieras Pugevičius. 1978. Išleido Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybė, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Spausdino Pranciškonų spaustuovė Brooklyn. Vieno numerio (vienos knygos) kaina 1 dol. Užsakant 10 ar daugiau egzempliorių, mokama po 50 centų už knygutę. Gaunama Kunigų Vienybėje.

Okupuotos Lietuvos pagrindinė leidžiama Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika vis plačiau ir plačiau plinta laisvajame pasaulyje, didžiai kenkdamas okupanto piktom užmačiom. Štai ir vėl trijų jos numerių angliški vertimai.

Nr. 30 turi 44 puslapius. Turinys: Laiškas popiežiui Pauliui VI, Darbo stovyklose ir tremty, Pareiškimai dėl Konstitucijos, Kratos, tardymai ir areštai, Kada bus vėl atidaryta Žaliosios bažnyčia? Žinios iš vyskupijų, Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos archyvo, Nauji pagrindinio leidiniai, Knygutės pradžioj yra straipsnis apie Lietuvos pagrindinę spaudą, išspausdintą Los Angeles Times, 1979 vasario 23.

Nr. 31—48 puslapiai. Turinys: KGB ir Seminarija, Mūsų kaliniai, Koks yra naujų susitarimų tikslas?, Žinios iš vyskupijų, Kam kenkia A. Šeduikio kryžius?, Sovietų mokykloj, Puolama Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Pataisymai.

32 numerio (56 puslapiai) turinys: Kas nauja Bažnyčios gyvenime?, Socializmas "garantuoja" sąžinės laisvę, Sveikinimai Einamųjų Įvykių Kronikai, Kratos ir apklausinėjimai, Laiškai iš Gulago, Papildoma informacija apie Vlado Lapienio, J. Matulionio ir Onos Pranskūnaitės teismą, Žinios iš vyskupijų, Sovietų mokykloj, Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos archyvo, Nauji pagrindinio leidiniai.

Kiekviena knygutė yra su vardu ir žemėlapiu, kuriame yra sužymėtos toj knygutėj minimos vietovės.

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuvių tiek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška knyga stovi ir dulka kioskų lentynose, laukdama, kol kas ją nupirks.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA ARTĖJA

ST. CATHERINES, ONT.

Kanados Lietuvių dieną šiais metais ruošia Lietuvių Bendruomenės St. Catherines apylinkė. Tai bus 24-oji Kanados Lietuvių diena. Pirmąją suruošė Hamiltono apylinkė.

Hamiltono lietuvių kolonija savo dydžiu yra trečioji Kanadoj; čia gyvena apie du tūkstančius lietuvių. St. Catherines jų gyvena 10 kartų mažiau. Nors ir nebūdami gausūs, jie yra veiklūs. Pasiruošimo darbai 24-ajai Kanados Lietuvių dienai čia vyksta planingai.

Spalio 6, šeštadienį, 6 val. vak. įvyks bendras susipažinimo vakaras. Vieta — Prudhom's Motor Hotel, Victoria salė, visai arti prie QEW greitkelio, apie 8 mylias nuo St. Catherines Toronto kryptimi. Važiuojantiems nuo Buffalo, pravažius St. Catherines miestą, iš QEW greitkelio bus rodyklė: Prudhom's Boulevard; pasukus į dešinę, po vienos minutės privažiuojamas Prudhom's Hotel. Važiuojantiems nuo Toronto, Hamiltono, privažius rodyklę "Victoria Ave", reikia sukti į dešinę ir, privažius "Stop", sukti į kairę; pravažius tiltą, sukti į dešinę, į Prudhom's Hotel.

Kas nori iš anksto užsisakyti nakvynės, gali skambinti 1-416-562-4101. Šiame viešbutyje yra žemiausios nakvynių kainos. Kas nori iš anksto užsisakyti nakvynės St. Catherines mieste, arti prie koncerto salės, gali kreiptis į šiuos motelius: Maywood Motel, 87 Meadowvale Drive, telef. 1-416-934-2531; Q-Way Motel, 260 Lake St., telef. 1-416-684-9245.

Spalio 7, sekmadienį, 2 val. popiet bus iškilmingos pamaldos St. Catherines katedroj, Church St. Po pamaldų — vainiko padėjimas prie Kanados Laisvės paminklo. 4 val. popiet — iš-

kilminga dalis ir koncertas St. Catherines Collegiate Institute, 34 Catherines St.

Programoj dalyvauja: solistai Justina Sriubškieienė ir Vytautas Paulionis, abu iš Toronto; Hamiltono tautinių šokių grupė Gyvataras, vadovaujama G. Breichmanienės; Toronto lietuvių vyrų choras Aras, vad. V. Verikailio; Toronto Priskelimo parapijos choras, vad. V. Verikailio; Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras, vad. D. Deksnytės-Powell, globojamas prel. dr. Juozo Tadarausko.

Kas važiuos į pamaldas, geriausia vieta mašinom pastatyti — A&P krautuvės aikštė, Welland St. Iš ten visai arti katalikų katedra ir koncerto salė. Prie koncerto salės yra normuotų vietų mašinom pastatyti.

Kanados Lietuvių dienos proga yra ruošiamas ir tautodailės paroda. Ji įvyks St. Catherines Centennial Public Library, Mills Memorial, Room 54, Church St. Parodoj su rodiniais

PADĖKIME PUTNAMO SESELĖM PRADĖTI STATYBĄ

Ir vėl stato? Taip. Jos kiekvieną dieną stato... Stato statinį Dievui, Žmogui ir Tėvynei.

Jų gilus pasitikėjimas Dievo Apvaizda ir žmogaus gerumu yra kertinis jų didžiųjų darbų akmuo.

Rytinio Putnamo kampely jos sukūrė šviesią ir stiprią lietuvišką salą, ant kurios kiekvienas lietuvis, jaunas ar senas, svetimų audrų blaškomas, gali atsistoti, sielai peno susirasti... 1943 nupirko apleistą vaikų prieglaudą su dviem pastatais ir geroku plotu žemės. Buvusi daržinė paversta Raudondvairiu, kurio pirmame aukšte yra dail. Galdikio galerija ir graži salė pokalbiui, susibūrimui; antrame aukšte — moderniai įrengti

dalyvauja Vaivorykštė iš Montrelio, vadovaujant Irenai Lukoševičienei iš Montrelio.

Paroda bus atidaryta spalio 5-7. Dėl parodos lankymo valandų ir kitos informacijos skambinti Virginijai Žemaitienei telef. 935-9060.

Ta pačia proga pasireikš ir Kanados jaunimas. Spalio 5, penktadienį, 8 val. vakaro — Kanados jaunimo šokiai Multi Culture Centre salėj, 185 Bunting Rd. Spalio 6, šeštadienį, 8:30 val. ryto iki 4:30 val. popiet — Kanados lietuvių jaunimo suvažiavimas, Prudhom's Motor Hotel, Brass Room. Šis jaunimo suvažiavimas bus svarbus, nes jame bus pranešimai iš IV pasaulio jaunimo kongreso ir rodoma skaidrių paroda.

Maža St. Catherines lietuvių kolonija prašo, kad lietuviai ją paremtų savo atsilankymu į susipažinimo vakarą ir labiausiai į koncertą, kuriame bus kitataučių ir Kanados valdžios atstovų.

J. Šarapnickas (K.L.B.Inf.)

Chicagoje buvo surengta dail. Telesforo Valiaus pomirtinė paroda. Kalba dail. A. Valeška, dešinėje stovi dailininko našlė. Nuotr. Ed. Sulaičio

ŽINIOS IŠ JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

JAV LB visuomeninių reikalų taryba gavo pranešimą, kad Communication Workers of America unijos prezidentas Glenn E. Watts sutinka įsijungti į "Koalicijos išlaisvinti Petkui ir Gajauskui" garbės komitetą. Iš svarbiųjų unijų vadovų į garbės komitetą anksčiau yra įsijungęs Amerikos mokytojų federacijos prezidentas Albert Shanker.

Tarptautinis Sacharovo komitetas užsisakė pilną komplektą JAV LB išleisto veikalą "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr su minimu komitetu yra užmezgusi glaudžius ryšius ir derina veiklą politinių kalinių gelbėjimo srity.

Inž. Alg. Gečys, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, New Yorke pasimatė su Estijos gen. konsulu E. Jaakson ir konsulu A. Linkhorst. Ilgesnio pokalbio metu A. Gečys patyrė Estijos diplomato pažūras Pabaltijo diplomatinį postų tęstinumo užtikrinimo bei išlaikymo klausimą.

JAV LB ryšininkas Washingtono Alg. Gureckas užmezgė ryšius su Amerikos žydų komitetu ir penkiomis kitomis žydų organizacijomis. Yra siekiama keistis informacija ir derintiėjimus, išplaukiančius iš bendrų antisovietinių interesų. Žmogaus teisių sritis yra viena iš pagrindinių koordinuotos veiklos sferų.

JAV LB pastangomis suorganizuotos "Koalicijos išlaisvinti Petkui ir Gajauskui" garbės komiteto narys rusų disidentas Aleksandras Ginzburgas liepos 3 San Francisco kalbėjo Amerikos mokytojų federacijos suvažiavime. Savo kalboj jis kvietė daugiau kaip 3,000 suvažiavimo dalyvių rūpintis politiniais kaliniais, ypač tais, kurie iš profesijos yra mokytojai. Jis paminėjo specifiskai lietuvių literatūros mokytoją ir Helsinkio sutarimų vykdymui sekti Lietuvos komiteto narį Viktorą Petkų. Suvažiavimas priėmė rezoliuciją, skatinančią mokytojus rūpintis žmogaus teisių gynimu. Pažymėtina, kad Amerikos mokytojų federacijos prezidentas Albert Shanker taip pat yra "Koalicijos..." garbės komiteto narys.

JAV kongreso narys Charles Dougherty savo distrikto gyventojam išsiuntinėtoji brošiūroj pranešė apie savo dalyvavimą Philadelphia's LB apylinkės suvažiavime Vasario 16-osios mišėnėje ir apie susitikimą su JAV LB krašto valdybos nariais, "besirūpinančiais JAV valdžios santykiais su Lietuva".

Amerikietiškiųjų universitetų prezidentai — Theodore M. Hesburg (Notre Dame), William Byron (Scranton), James C. Finley (Fordham) ir Thomas P. Melady (Sacred Heart) — yra sutikę įsijungti į garbės komitetą, veikiančią šalia politiniais kaliniais besirūpinančio vieneto "Koalicija išlaisvinti Petkui ir Gajauskui". Lietuviai universitetų dėstytojai, kurie sutiktų gauti savo universitetų prezidentų sutikimą įsijungti į "Koaliciją...", yra prašomi rašyti vienetui pirmininkui Charles Zerr, 708 Custis

Rd., Glenside, Pa. 19038.

Pennsylvanijos Lietuvių dienų komiteto kvietimu, JAV LB krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys su žmona Terese rugpiūčio 11-12 lankėsi Pennsylvanijos "angliakasių Lietuvoj". Pasakęs pagrindinę kalbą Lietuvių dienų, A. Gečys aplankė Tamaquos, Shenandoah, Frackvillės ir Maizevillės lietuvių parapijas, susipažino su parapijų klebonais, bendradarbiavimo klausimus aptarė su Lietuvos vyčių 144 kuopos vadovais. Pagrindinis apylinkės laikraštis Pottsville Republican rugpiūčio 22 išspausdino pusės puslapio pokalbį su Alg. Gečium lietuviybės išlaikymo ir Lietuvos pavergimo klausimais. A. Gečio nuomone, lietuviškas sąmoningumas "angliakasių Lietuvoj" yra stiprus. Lietuvių Bendruomenė turi šiai lietuviybės salai Pennsylvanijoje įvairiais būdais talkinti. Dienos šventės metu A. Gečys turėjo progą pasimatyti ir su kitais atvykusiais svečiais: žurnalistu Vl. Būtėnu su žmona iš Washingtono, Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininku Pilypu Skabeikiu, JAV misijos prie Jungt. Tautų žmogaus teisių komisijos atstovu Edw. Mezvinsky.

JAV cenzos įstaiga informuoja, kad 1980 gyventojų surašymo ilgoose formose visais atvejais bus įrašyta priklausomumas šiom tautinėm kilmėm: čekoslovakų, danų, olandų, anglų, prancūzų, vokiečių, graikų ir vengrų. Kitų kilmės kraštų, įskaitant ir lietuvių, įrašymas priklausys nuo pereinamo JAV cenzos metu paskirose valstybėse to krašto kilmės užimto procento. Yra galimybė, kad lietuvių gausiau gyvenamose valstybėse (Pennsylvanijoje, Connecticut, Illinois) lietuvių į formos bus įtraukti. JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr, kuri prieš kelerius metus prez. G. Fordo buvo paskirta į prezidentinę JAV cenzos komisiją, dėjo pastangas, kad formose neįtrauktų Sov. Sąjungos ar Rusijos kilmės. Šiuo atveju tenka tik džiaugtis pasiektu rezultatu.

Waterbury gyvenanti Elizabeth A. Litfin kreipėsi į CBS televizijos programą "60 Minutes" su prašymu skirti laiko pristatymui dabartinės Lietuvos padėties ir politinių kalinių Petkaus ir Gajausko. Nors iš CBS buvo gautas neigiamas atsakymas, E. Litfin sprendimą apeliuoja. Ji taip pat renka parašus petcijai politinių kalinių klausimu. Petcija bus įteikta prez. J. Carteriui.

Washington, D.C., Lietuvių Bendruomenė kviečia visus lietuvius dalyvauti piknike, kuris įvyks rugsėjo 30, sekmadienį, 12 val. popiet. Veiks bufetas ir bus galima nusipirkti užkandžių. Žaidimai, dainos, teniso turnyras. Norį dalyvauti turnyre iš anksto registruojasi pas Vidą Zubkieng, telef. 301 762-5494. Pikniko adresas: Discovery Farm, 14515 Partnership Rd., Poolsville, Md. 20837. Tel. 301 948-5463. Piknike įvyks jaunimo sąjungos susirinkimas. Lietaus atveju piknikas perkeliamas į spalio 14. Informacijai skambinti 202 363-5439.

— Lietuvių Fondo rudens vajuos pokylis įvyks spalio 6 Chicagoj, Marriott viešbučio didžiojo salėj. Jau dabar įnašus galima siųsti į Lietuvių Fondo raštinę.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimą sudaro ir su PLB valdyba artimus ryšius palaiko šie laisvojo pasaulio kraštai, kuriuose sėkmingai veikia Bendruomenės ar kitais vardais žinomos bendrinės lietuvių organizacijos: Argentina, Australija, Belgija, Brazilija, Didžioji Britanija, Italija, JAV, Kanada, Kolumbija, Naujoji Zelandija, Prancūzija, Šveicarija, Urugvajus, Venecuela ir Vakarų Vokietija. Kituose kraštuose gyvena paskiri lietuviai, su kuriais palaikomi asmeniškai ryšiai ir tariamasi dėl Bendruomenės atkūrimo arba įsteigimo. Tokie kraštai yra: Austrija, Danija, Ispanija, Olandija, Švedija.

— Hermanas Septynius, Hanau lietuvių evangelikų liuteronų parapijos pirmininkas mokytojas, po sunkios ligos rugpiūčio 2 mirė Hanau ligoninėj. Velionis buvo gimęs 1901 rugsėjo 23 Pagaldyniuose, Klaipėdos krašte.

— Emilis Skeberdis, diplomatas inžinierius, po sunkios ligos rugpiūčio 16 mirė Miunchene. Velionis buvo gimęs 1933 vasario 28 Kaune.

— Solistės Ginos Capkauskienės koncertas įvyks spalio 7 Chicagoj, Jaunimo Centre. Jai akomponuos muz. Jonas Govėdas. Koncertą rengia LMKF Chicago klubas.

— Šventraščių seminaras suaugusiems Chicagoj, Jaunimo Centre, vėl planuojamas kovo mėnesį. Trijų dienų kursą, kurį šiais metais lankė daugiau kaip šimtas asmenų, vėl praves Manhattan College, Bronx, N.Y., profesorius kun. Antanas Rubšys. Kartu su juo seminarą praves sesuo Ona Mikailaitė iš Putnam, Conn. Tarp studijinių klausimų bus Jėzaus palyginimai Evangelijose, krikščioniška laisvė šv. Pauliaus laiškuose, Bažnyčia kaip organizacija.

— Dail. Vandos Alekniešės dailės darbų paroda įvyks spalio 12-21 Chicagoj, Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre.

— Pabaltijo tautų draugystės balius įvyks spalio 27 Chicagoj, Jaunimo Centre. Vakarą rengia LB Vidurio Vakarų apygarda.

— Lietuvišką mišiolą ruošia Lietuvių R. K. Kunigų Vienybės vyr. valdyba. Sekmadienį ir švenčių mišiolas labai reikalingas lietuvių parapijom. Lietuviai prašomi paaukoti bent po vieną mišiolą savo gimtosiom parapijom. Jo kaina — auka 100 dol. Aukos siųsti: Lithuanian R.C. Priest's League of America, Inc., c/o Rev. Viktoras Dabušis, 147 Montgomery Pl., Paterson, N.J. 07501. Aukos nurašomos nuo federalinių moksčių (Nr. 78:262).

— Union Tours, kelionių agentūra su centru New Yorke, ieško "part-time" agentų JAV ir Kanadoj, kurie apsiimtų reklamuoti ir organizuoti 1980 metų keliones į Lietuvą. Kreiptis: Union Tours, 6 East 36th St., New York, N.Y. 10016. Telef. 212 679-7878.

— Nauji Darbininko skaitytojai: B. Skrabulis, Quincy, Mass., P. Pulminskas, Brockton, Mass., B. Šleženė, Dorchester, Mass. Užsakę kitiems: A. Damish, Norwood, Mass. — M. Damish, Brockton, Mass.; vietoj mirusios A. Belkis, Philadelphia, Pa., laišrašį perėmė H. Balawich, Philadelphia, Pa. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmim metam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metam.

Pradedami mokslo metai Clevelando šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje. Mokyklos direktorė V. Augulytė-Bučmienė kalba į mokinius ir į tėvus. Sėdi mokyklos mokytojai. Nuotr. V. Bacevičiaus

1979 m. New Yorko Nerlingos ir Tauro tuntų veiklos kalendorius

Draugovių sueigos: skaučių Birutės, skautų Šarūno, paukštyčių Pušelės ir vilkiukų: rugsėjo 15, rugsėjo 29, spalio 6, spalio 20, lapkričio 17, gruodžio 1, gruodžio 15.

Iškilminga sueiga Lapkričio 1-ajai paminėti vyks lapkričio 18. Mišios 12 val. Tuoj po mišių iškilminga sueiga. Visi dalyvauja uniformuoti.

Skautų Kūčios vyks gruodžio 22 didžiojo Kultūros Židinio salėj.

Vaivos prityrusių skaučių draugovės sueigos vyks draugininkės nustatyta tvarka. Sueigų laiką ir vietą praneš draugininkė.

Aušros vyr. skaučių sueigų laiką ir vietą praneš draugininkė.

Iškylų, kursų ir suvažiavimų datas praneš vienetų vadovai.

P.S. Visos iškilmingos ir skautų-skaucių, paukštyčių ir vilkiukų draugovių sueigos, o taip pat skautų Kūčios vyks Kultūros Židiny. Draugovių sueigos vyks žemutinėse patalpose.

s. Birutė Kidolienė, Neringos tunto tuntininkė ps. Viktoras Kirkyla, Tauro tunto tuntininkas

a.r.

WATERBURY, CONN.

Bendruomenės vakaras

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet Waterburio Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba ruošiasi tradiciniam rudens vakarui. Šis balius įvyks spalio 6, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Juozapo mokyklos didžiojo salėj.

Programoj Bostono vyrų seketas, vadovaujamas komp. Julius Gaidelio. Šokiam gros Johnny Martin orkestras iš Hartford, Conn. Veiks lietuviškų užkandžių bufetas ir atgaiva. Ruošiama vertingų premijų loterija, kurios bilietus galima jau įsigyti iš anksto. Jie bus platunami ir balius metu.

Rezervacijų reikalu galima kreiptis į knygyną Spauda, 10 John St. (telef. 756-5173) ar į valdybos narius.

Šio vakaro proga vyksta gražus kaimyninis bendradarbiavimas. Dalyvaujant svečiam iš Bridgeport, New Haven, New Britain, Hartford ir kitų apylinkės vietovių, šis vakaras visada praeina pakilioji lietuviškoj nuotaikoj.

— Lietuvių fotografų darbų VIII paroda Chicagoj, Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje, įvyks lapkričio 2-11.

— Teresės Gaidelytės dailės darbų paroda įvyks lapkričio 9-18 Chicagoj, Jaunimo Centre.

skautai

(atkelta iš 6 psl.)

— Vyr. skaučių ir skautų vyčių sąskrydis Atlanto rajone įvyks gruodžio 1-2 New Yorke, Kultūros Židiny. Sąskrydžio programa rūpinasi v.s. Ramutė Česnavičienė ir s.v.v.s.l. Bronius Naras, rajono vyr. skaučių ir sk. vyčių skyrių vedėjai. Ta proga aptarti būsimajam suvažiavimui New Yorko ir New Jersey apyl. skautai kviečiami priešsąskrydinę sueigą, rugsėjo 30 pas v.s. Ramutę Česnavičienę, 2:30 val. popiet. Tel. 849-1581.

— Dvi Atlanto rajono sesės, v.s. Ina Nenortienė ir s. Birutė Kidolienė, spalio 27-28 turės savo darbų parodą Mississauga, Ont., Kanadoj. Parodoj bus išstatyta sesės Inos emalio (ant vario) darbai ir sesės Birutės siuvinėti gobelenai. Šią parodą rengia Anapilio Moterų Būrelis, kuriam vadovauja skautininkė Birutė Mažeikienė.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS SKYRIUS

VILNELĖ

Redaguoja Nijolė Ulėnienė, 16 Lucille Lane, Dix Hills, N.Y. 11746

Jau praėjo vasara. Atėjo ruduo. Ir vėl maži ir dideli mokinukai skuba šeštadienio rytą laiptais su knygomis į Maironio lietuvišką mokyklą. Nors vasara buvo gana lietinga, bet daug Maironio ir kitų lietuviškų mokyklų mokinių dalyvavo įvairiose stovyklose: Neringoje — mergaitėms ir berniukams, ateitininkų skautų. Linkiu, kad ir šiais metais užmegzta draugystė Maironio mokykloje, stovyklose, sporte dar arčiau visus suburtų ir būtų graži ir maloni.

Red.

P.S. Pereitame Vilnelės numerįje buvo gražus rašinėlis "Dviračių maratonas". Jį parašė Andrius Kirkyla, 5 sk., bet jo pavardė netyčia buvo praleista.

Visi čia spausdinami rašiniai rašyti birželio mėnesį. Šį rudens tie mokiniai yra vienu skyriumi aukščiau.

RAŠO PIRMO SKYRIAUS MOKINIAI

Rašinėliai skirti jų mokytojai p. Ruzgienei

Laiškas klasės mokytojai

Aš myliu Tave. Tegu Tau graži būna vasara. Aš pamatysiu Tave rudens. Mano sesutė serga. Mes pasimatysim vėliau. Aš nepamiršiu Tavęs. Ir būk sveika.

Rasa Adams

Kai aš pirmą dieną į mokyklą atvažiuavau, nežinojau, kokią mokytoją gausiu. Bet dabar aš žinau truputį daugiau. Dabar man mokykla patinka. Ir kai aš buvau darželyje, man patiko mano mokytojos. Dabar man patinka mano mokytoja p. Ruzgienė.

Lina Svetikaite

Aš Tave myliu, ponė Ruzgiene. Tegu Tau gera būna vasara, ir man ji bus gera, ir tada aš jau būsiu antrame skyriuje.

Adria Birutytė

Laiškas Jums, p. Ruzgiene. Man patinka pirmas skyrius. Šiandien yra paskutinė diena lietuviškos mokyklos (birželio galas — Red.). Man patinka dainuoti. Aš eisiu į mišką. Ten yra grybų ir meškų.

Vincas Giedraitis

Miela p. Ruzgiene! Man patiko pirmas skyrius. Aš važiuosiu vasaroti į Chicago. Šiais metais ir į Neringą. Priklausau prie sporto klubo. Iki!

Antanas Kulys

Man patinka lietuviška mokykla. Ten aš skaitau ir rašau. Ir susitinku draugus: Matą, Antaną, Paulių ir Vincą. Po priešpiečių mes bėgiojame ir žaidžiame.

Dainius Remeza

Pasibaigė mokyklos dienos. Aš esu Paulius. Man patiko mokykla. Mano mokytoja išmoko mus labai daug. Ir man patinka rašyti. Aš daug išmokau.

Paulius Budraitis

Laiškas klasės mokytojai. Aš eisiu maudytis. Aš užsimausiu trumpas kelnės. Man patinka žaisti. Tu mums pataisai klaidas. Man patinka mokykla. Aš Tave myliu.

Matas Nemickas

RAŠO ANTRO SKYRIAUS MOKINIAI

SAPNAS

Šią naktį aš sapnavau sapną. Tas gyvūnas atrodė pusiau kaip voras ir pusiau kaip aštunkojis. Jis atrodė labai baisus, ir aš jo bijojau todėl, kad jis mane norėjo pagriebti. Bet aš nuo jo pabėgau. Tada nulipau žemyn į prausyklą, paėmiau dantų pastą ir norėjau ant jo užpilti. Bet atsibudau ir nieko neradau. Ar jūs kas nors sapnavot tokį sapną?

Andrius Ilganas

Vieną dieną aš sapnavau apie vėžlį. Tas vėžlys bandė ir bandė skristi. Bandė ir vos vos kojos nenusilaužė. Jis paėmė sparnus, užsidėjo ant savęs ir pradėjo skristi. Skrido aukštai su paukščiais. Buvo labai laimingas.

Rima Naronytė

Praeitų metų antro skyriaus mokiniai pasirodo per mokyklos šventę. Antanas, Andrius, Aras, Vytenis, Kristina, Rima, Laurytė. Nuotr. P. Bivainio

RAŠO TREČIO SKYRIAUS MOKINIAI

VASARA

Vasara, vasara!
Kur tu, vasara?
Aš tavęs laukiu.
Aš noriu maudytis jūroje
Ir kaitintis šiltoje saulutėje.
Aš noriu skinti gėlytes,
Kurios auga laukuose.
Vasara, vasara,
Ateik greitai!

Rūta Žemaitaitytė

LIETUVA

Lietuva, tėvyne mano,
Šalis, kurioje mano šeima gimė,
Šalis, kurią mamytė giria.
Ta šalis tai Lietuva.
Lietuvoje daug rugių laukų.
Gėlytės auga iš visų kampų.
Ta šalis graži, graži,
O ta šalis tai Lietuva.

Jonas Jankauskas

SVIEDINYS

Tomas žaidė su tete,
Jam sviedinį mėtė.
Sviedinys trenkė į langą,
Skambėjo, kaip didelė banga.
Sviedinys įkrito į puodą.
Didelį, nešvarų ir juodą.
Mama barė ir barė,
Praktikuokis! — ji tarė.

Asta Šaulytė

MANO MEDIS

Aš medelį auginu,
Vandenėlį jam pilu.
Greit lapeliai jau žaliuos,
Ir gegužė jame kukuos.
Po medelių aš sėdėsiu
Ir į obuolius žiūrėsiu.
Obuoliukas kai nukris,
Jį paėmęs, sau kramtysiu.

Viktoras Liogys

Mano slidinėjimo nuotykis. Vieną dieną aš sapnavau, kad aš ir mano tėtis važiuotume ant keltuvo kėdutės į kalno viršų. Jau tuojau mes turėjome nultipti. Tik prieš mums nulipant buvo kalniukas. Mūsų slidės užsikabinė už to kalniuko, ir mes iškritom. Mes neužsigavome, nes nuslydom nuo to kalniuko ir tada nuo viso didžiulio kalno. Pabudau patenkintas.

Aras Ulėnas

Buvo senas namas ant kalno. Aš nežinojau, kas ten gyvena. Vieną sykį aš ten nuėjau. Labai pamažiuku atidariau duris ir pamažiuku įėjau. Kaip nors užsitarė durys, kai nuėjau į viršų. Ten stovėjo ragana. Ji pamatė mane ir sakė "ateik". Aš pas ją nuėjau. Jos katilė mačiau kepturę ir akis. Aš labai išsigandau ir miegodamas pradėjau verkėti. Tada mama atėjo ir paklausė: "Ko tu verki?" Aš sakiau, kad buvau pas raganą, ji paskui mane bėgo. Toks buvo mano košmaras.

Antanas Vainius

RAŠO PENKTO SKYRIAUS MOKINIAI

ATOSTOGOS MAINE

Kai sugalvojome važiuoti į Mainą, turėjome atsikelti penktą valandą iš ryto. Reikėjo važiuoti 6 valandas. Kai mes atvažiuavome, ten radau labai daug draugų. Su jais žaidžiau ir išdykavau. Mes žaidėm futbolą ir beisbolą. Kiekvieną dieną aš žaidžiau su draugais "Stratego" ir daug kitų žaidimų. Ten daug žolės, o aplinkui krūmai ir medžiai. Mes slėpėmės, ir vienas turėjo mus surasti. Buvo karštos dienos, ir kasdien maudėmės jūroje arba baseine. Kai reikėjo važiuoti namo, aš nenorėjau, nes ten buvo labai smagu.

Paulius Sabalis

MANO GERIAUSIA DIENA PEREITAIŠ METAIS

Man labai patiko, kai pereitau vasarą mane aplankė mano draugės. Tėveliai ir mamytės atskirai vaišinosi, o mes vaikai žaidėm tarp savęs. Ėjom plaukti, žaidėm krepšinį, ping-pongą ir trumpai tinklinį. Mamytės kalbėjo apie siuvinėjimą, o tėveliai žaidė šachmatais ir tenisą. Mes valgėm, kai pabaigėm žaisti. Valgyti buvo labai skanu. Valgėm įvairius valgius ir daug gėrėm. Pavalgę vėl ėjom žaisti krepšinio, o po vienos valandos vėl ėjom į baseiną plaukti. Man labai buvo gaila, kada mano draugėms reikėjo važiuoti namo.

Rita Gvildytė

PARKE

Vieną vasaros atostogų dieną aš su savo broliais važiuavau į New Jersey Great Adventure parką. Ten yra daug karuselių, žaidimų, kelionių su traukiniais ir mašinomis. Vakare buvo Andy Gibb koncertas. Man ten buvo labai smagu, ir aš norėjau būti iki pabaigos. Kada reikėjo važiuoti namo, visos mašinos užkimšo kelią. Iš parko išvažiuoti laukėm dvi valandas. Grįžom namo 4 val. iš ryto. Mano tėveliai pyko, kad nepaskambinom. Jie manė, kad mus ištikio nelaimė.

Andrius Bagdžianas

KANADA

Birželio gale mano šeima važiuavo į Kanadą. Pakeliui į Torontą sustojom Niagara Falls. Ten mes laivu plaukėm prie pat krioklio. Reikėjo apsirengti dideliais juodais lietpalčiais. Buvo labai gražu. Mums visiems labai patiko. Toronte mes apsistojom pas mamos tetą ir dėdę. Ten vyko sporto šventė. Buvo krepšinio, ping-pongo, teniso ir tinklinio žaidimai, plaukimo lenktynės ir lengvoji atletika. New Yorko krepšinio komanda laimėjo pirmą vietą. Po sporto šventės vyko dainų šventė, kurioje dainavo mano draugės. Buvo ir kanklinių orkestras. Apie 2000 žmonių dainavo. Man patiko "Ontario Place". Ten buvo cirkas. Buvo filmas ir vaikų žaidimų aikštelė. Mums visiems labai patiko Kanada!

Kristina Matusaitytė

DRAUGĖ

Vieną dieną pereitą vasarą atvažiuoju pas mane viena mano draugė, kurios aš nebuvau mačiusi labai seniai. Mes daug kalbėjome ir žaidėm. Man buvo labai linksma ir smagu, ir buvo gaila, kada ji turėjo važiuoti namo.

Audra Senkutė

GIMTADIENIS

Man labiausiai patinka švęsti savo gimtadienį. Pas mane ateina daug draugų. Mano mamytė turi pyragą, daug saldinių. Išpuošia kambarį balionais. Mes žaidžiam ir dainuojam. Tada atidarom dovanas, ir aš tada būnu labai linksma ir laiminga. Aš vėl laukiu dabar savo gimtadienio.

Rita Jakaitė

KELIONĖ

Pereitą vasarą mano mama, tėtis ir aš važiuojame į Torontą. Man labai patiko kelionė. Išvažiavom vakare ir po dviejų valandų sustojom kaime pernaktuoti. Iš ryto anksti atsikėlėm, išgėrėm kavos ir išvažiavom. Važiavom per kalnus, ir buvo labai gražu — galėjai matyti daug ūkių, karvių, avių ir kitų gyvulių. Sustojom pavalgyti pusryčių. Buvo labai skanu. Tada važiavom toliau. Kai nuvažiuojame į Torontą, jau buvo vakarienės laikas, ir mūsų laukė teta.

Gailė Katinaite

MANO YPATINGAS ĮVYKIS

Vieną dieną, eidama iš mokyklos žiemos laiku, aš pamačiau ledą ir ant jo užlipau. Kai kritau, man labai skaudėjo, ir aš pradėjau smarkiai verkėti. Mano mama girdėjo, kai aš verkiau. Tai ji mane pakėlė ir įnešė į vidų. Po to ji paklausė, kas atsitiko, ir aš paaiškinu. Po kiek laiko mano koją vis tiek skaudėjo. Tai mama nuvežė mane pas daktarą. Daktaras peršvietė mano koją ir paaiškino, kad mano dešinės kojos vienas kaulas buvo sulaužytas. Tada jis uždėjo gipsą ant jos. Aš turėjau vaikščioti su ramentu 6 savaites. Tikrai nelabai buvo smagu.

Rita Budreckaitė

YPATINGAS ĮVYKIS

1969 metų liepos 20 d., kai aš buvau tik vienerių metų, pirmas žmogus žengė ant mėnulio. Tai buvo Neil Armstrong, po jo — astronautas Aldrin. Buvo vienas iš svarbiausių įvykių žmonijos istorijoje, ir viso pasaulio žmonės tą įvykį galėjo matyti per televiziją. Jų raketa išskrido iš Cape Kennedy, Floridos. Kelionė į mėnulį truko tris dienas. Raketa buvo padalinta į dvi dalis — "Command Module" vardu "Columbia" ir "Lunar Module" vardu "Eagle". Lunar Module buvo pagaminta Grumman, Bethpage, Long Island, kur aš anksčiau gyvenau. Astronautas Collins pasiliko Command Module; jis skraidė aplink mėnulį, kol kiti du astronautai ant mėnulio pasivaikščiojo, paliko ten Amerikos vėliavą ir įvairius instrumentus. Paskui jie susitiko mėnulio erdvėje ir sugrįžo į žemę. Jie nusileido Ramiajame vandenyne ir atplaukė lėktuvnešiu atgal į Ameriką.

Andrius Lileika

MANO VASARA

Šiemet mano vasara buvo įdomi. Buvau dviejose stovyklose — Neringoje ir ateitininkų. Neringoje buvo daug mergaičių. Man labiausiai patiko menas, grybavimas ir maudymasis. Iš grybų buvo verdama sriuba. Turėjome lauzus ir talentų vakarus. Mžiausiai patiko per ilgą žygįvymą, maistas ir tautinių šokių šokimas.

Ateitininkų stovykla buvo panaši. Vakaraus turėdavom programą ir įvairius užsiėmimus. Maistas buvo geresnis. Tik per vėlav eidavom gulti — 12 val., o keldavomės 7:30 val. Buvo dvejios mišios.

Kai grįžau iš stovyklų, atšvenčiau savo 11-tą gimtadienį. Buvau 5 mano draugės, ir mes ėjom maudytis į baseiną. Vasarą žiūrėjau televiziją, buvau su broliuku kamavale, kur mano broliukas laimėjo žuvytę.

Viktorija Garbaskaitė

-0-

Aš buvau patenkinta savo vasara. Mes daug keliavome. Buvau tris savaites Neringoje. Man ten patiko menas, bet maistas — ne. Po stovyklos visa šeima važiavom į Detroitą. Ten aplankėm gimines, o po to važiavom į Dainavą — šeimos stovyklą. Po to vėl grįžom į Detroitą ir važiavom į Chicago. Po savaitės važiavau į skautų stovyklą. Gyvenom palapinėse po tris mergaites. Mano palapinėje buvom aš, Laima J. ir A. Jankauskaitė. Stovykla vadinosi Švyturys. Tęsėsi vieną savaitę. Kiekvieną vakarą turėjome lauzus. Kai grįžom namo, tai pradėjome tvarkyti namą. Vieną vakarą tėvelis virė pietus ir gerokai aptaškė grindis. Tai vėl turėjome gražiai išvalyti. Mano vyriausia sesutė Dainą dažniausiai verda, aš mėgstu pyragus ir pyragaičius kepti, o jauniausia sesutė Sigita mėgsta paragauti. Teko pavažiuoti ir į Jones paplūdimį. Dabar laukiame mokyklos.

Vida Penikaite

-0-

Mano vasara buvo labai smagi. Aš važiuavau trims savaitėms į Neringą. Neringoje buvo daug mergaičių ir mes gyvenom A raidės nameliuose. Stovykloje darėm daug dalykų. Antrą savaitę su programa važiavom į Putnamą. Po to visą trečią savaitę lietus lijo. Aš neturėjau botų, tai turėjau basa per lietu eiti. Kai grįžau namo, tai turėjau daug laisvo laiko. Važiavau į Adventurers Inn — karuseles. Ten laimėjau dovanėlių. Daug žaidžiau lauke "baseball" ir "handball", maudžiausi kaimynų baseine, važinėjau dviračiu. Buvau Bronx zoologijos sode. Su manim važiuavo mano amerikietė draugė Carla. Ten mačiau daug gyvulių, beždžionių, paukščių, žuvų, gyvačių ir dar įvairiausių dalykų. Mano draugė labai bijojo gyvačių, kaip kobra, barškuolių ir kitokių. Mūsų kaimynas mus su Carla vežė kelis kartus į restoranus. Taip pat vasarą padraugavau su Viktorija G., Laura S., Rita J. ir Vida P. Žinoma, mama vis primindavo, kad bent 10 minučių paskambinėčiau pianinu, bet kartais išsisukdavau. Taip ir praėjo mano vasara.

Vaiva Ulėnaite

Praeitų mokslo metų ketvirtas skyrius linksmai nusiteikęs su mokytoja M. Vygantiene. Nuotr. P. Bivainio

PUTNAM, CONN.

Vilniaus universitetominėjimas

Putname rugsėjo 9 Connecticuto LB apygardos valdyba, vadovaujant kultūros reikalų vadovei Žitai Dabkienei, surengė Vilniaus universiteto 400 metų minėjimą.

Pradedant minėjimą, prof. kun. Vald. Cukuras Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno koplyčioje 12 val. aukėjo mišias ir pasakė minėjimui pritaiktą pamokslą. Pamaldose dalyvavo daug žmonių, kurie gražiai pritarė muzikės seselės vadovaujamam seselių giesmėm.

Universiteto iškilmingas minėjimas įvyko Matulaičio namų salėje 2 val. popiet. Connecticuto LB apygardos vald. pirm. A. Lipčienė atidarė minėjimą ir pakvietė kun. Cukurą sukalbėti maldą. LB krašto valdybos vicepirm. B. Raugas sveikino visus, pasidžiaugė atsilankiusių gausa, padėkojo visiem bendruomenininkam už pagalbą ir darbus Bendruomenei. Tolesnį minėjimo vadovavimą perėmė Z. Dapkienė. Ji paaiškino minėjimo prasmę ir pakvietė buvusį Vilniaus universiteto miškininkystės fakulteto dekaną ir docentą Antaną J. Vasaitį skaityti paskaitą. Šis vaizdžiai nupasakojo universiteto 400 metų kelią, bet taip pat minėjo ir universiteto reikšmę keliant Lietuvos mokslą ir kultūrą.

Po paskaitos solistė O. Pliuskonienė su muziku prof. V. Marijošium atliko pirmą savo koncerto dalį, kuri susidėjo iš senoviškų liaudies dainų. Solistė gražiai interpretavo dainas, malonių balsu jas pateikdama klausytojams, tik salės bloga akustika kliudė dainų grožiui.

Tą koncerto dalį baigus, pakviestas prof. dr. Goštautas su pažindinti susirinkusius ir savo atsivežta ir salės vienoj pusėj, prieky, išstatyta Vilniaus ir universiteto parodėle. Jis pasakė, kad parodėlė yra ekspona-

Putname rugsėjo 9 paminėta Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis. Dailiojo žodžio programą atliko V. Vėbraite-Gustienė (k.) ir G. Ivaškienė (d.). Nuotr. J. Kriaučiūno

PROVIDENCE, R.I.

Šv. Kazimiero parapijai šiemet sukanka 60 metų. Sukakties minėjimui sudarytas komitetas, kuris minėjimą ruošia lapkričio 25. Prieš minėjimą tris šeštadienius bus pamaldos tose kapinėse, kur daugiasia palaidota mirusių parapičių.

Telkiami pinigai įsigyti daugiau liturginių drabužių. Šiam tikslui parapijos moterų ketvertukas rugp. 26 klebonijos kieme suruošė "mini-pikniką", kuris davė pelno arti 400 dol.

Ketvertuko pastangomis pernai atskiru autobusu buvom nuvykę į lietuvių kongresą Toronte, šiemet į Kennebunkportą, Maine, ir į Brocktoną, į Šiluvos Marijos šventę bei seselių pikniką. Tas veiklus ketvertukas yra šios moterys: Z. Šakalienė, Ag. Waitonienė, E. Denisevich, B. Stokienė.

Providence kolegijoj, kur profesoriauja tėvas A. Jurgelaitis, OP, spalio 27 lietuviai ruošiasi sutelkti anglų k. (gal ir kitom kalbom) didesnį kiekį kny-

tų, kurių nėra dabar ir Vilniuj: kai kurių knygų, medalių ir žemėlapių. Pvz.: vieno medalio nukalta tik 8, nes valdžia toliau kalimą sustabdė, ir vienas tų medalių yra čia. Tuoj pat jis ir aprodė bei paaiškino eksponatus apžiūrintiesiems parodėlė.

Dailiojo žodžio meninėj daly ištraukas iš raštų ir poezijos, iš įvairių amžių, net vertimų iš svetimų kalbų, skaitė žodžio menininkai: V. Vėbraite-Gustienė, G. Ivaškienė ir V. Valiukas. O kiek gražių dalykų apie tave, Vilniau, pasakytą!

Antroji koncerto dalis, kurią vėl atliko solistė Pliuskonienė, akomponuojant prof. Marijošiui, susidėjo iš dainų ir giesmių. Tōs buvo ir interpretuotos skirtingai.

Minėjimui einant prie pabaigos, dr. J. Kriaučiūnas, vietos LB pirmininkas, padėkojo visiems programos rengėjams, atlikėjams, kad pasirinko Putnamą šiam minėjimui, seselėm už įdėtą triušą ir vietos suteikimą. Padėkos žodžius paantrino A. Lipčienė apygardos vardu.

Minėjimas baigtas visų sugiedotu Lietuvos himnu.

Tada dar prisimintas ir visų plojimu pagerbtas buvęs vietos LB vicepirmininkas ir neuilstamas Alkos (Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo) darbuotojas dr. Antanas Matukas, neseniai atšventęs savo 85 m. amžiaus sukaktį. Jis kasdien pašvenčia keletą valandų archyvo-muziejiaus tvarkymui, kuriam reikia dar daug lėšų ir darbo.

Visi programos atlikėjai atsiskė bet kokio honoraro, net kelionės išlaidų padengimo, tai aukomis surinkta suma bus panaudota kultūriniam reikalui.

Džiugu, kad minėjimas pavyko ir programa buvo sklandi. Visi skirstėsi su pakilusia nuotaika. Ačiū seselėm, kurios patiekė šaltus pietus salėj po vienuolyno koplyčia. Čia iš toliau atvykusieji už nominalią kainą

galėjo pasistiprinti. Tuo patogiai pasinaudojo apie 150 asmenų. Iškilmingame minėjime dalyvavo apie 250 žmonių, keletas net iš Providence ir Worcesterio.

-0-

— Darbo dienos savaitgalio proga būrys putnamiečių dalyvavo suvažiavimuose. Prel. V. Balčiūnas, kun. S. Yla, vienuolyno vyresnioji ses. Margarita Bareikaitė ir ses. Ona Mikailaitė dalyvavo LKMA suvažiavime Chicagoj. Kun. Yla ten skaitė paskaitą. Beje, už knygą "Jurgis Matulaitis" jis ir premiją gavo. Sveikinam. Doktorai A. Matukas ir J. Kriaučiūnas vyko į Torontą, į pasaulio lietuvių gydytojų suvažiavimą.

— Putnamą lankė svečiai iš arti bei toli: mscr. K. Dobrovolksis ir prof. kun. V. Delininkaitis iš Romos, o Raudondvario namuose buvo sustoję muz. prof. V. Marijošius, solistė O. Pliuskonienė, Minkūnų šeima ir kiti.

— Turim Putname ir negaluojančių: prel. P. Juras leidžia dienas vietos ligoninėj, bet kun. J. Tautkus jau pamažu sveiksta, iš ligoninės išėjęs. Linkim jiems greitai pasveikti.

— Connecticuto LB apygardos valdyba ir apylinkių pirmininkai turėjo pasitarimą Matulaičio namuose tuoj po Vilniaus universiteto minėjimo. LB krašto valdybos vicepirm. B.

ATSINAUJINIMO REIKALAI

Ilgesnio Darbo šventės savaitgalio metu Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimo proga daug asmenų buvo suvažiavę Chicagoj iš įvairių kraštų. Tai sudarė galimybę įvairiom organizacijom turėti savo pasitarimus.

Rugsėjo 3 įvyko pasitarimas krikščioniško atsinaujinimo reikalais. Buvo pasisakyta, kad atsinaujinimo savaitgaliai ir susikaupimo dienos yra naudingi, bet jų nepakanka ir jie sunkiau žmonėm prieinami. Svarbu besidominčius asmenis burti į bet kokio pobūdžio būrelius, ratalius, grupes (Šv. Rašto aiškinimosi, studijų, pokalbių), kuriuose ryškėtų religinis rūpestis.

Iš vienos pusės buvo pastebėta, kad spaudoj pasirodo vertingų idėjų, bet jomis nepasinaudojama, o iš kitos — kad religinio pobūdžio priemonių nepakanka arba kad nėra paaiškinimų, kaip jomis naudotis (pvz. kaip naudotis Šv. Raštu).

Nebuvo apsiribota vien religiniais ar pamaldumo klau-

Putname seselė Janina — Stefaniya Veronika Binaravičiūtė rugpiūčio 15 atšventė savo vienuolinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Kairėje vienuolyno kapelionas kun. Stasys Yla, į dešinę nuo jubiliatės — sesuo Natalija ir Tėv. Placidus Barius, OFM. Nuotr. J. Kriaučiūno

Raugas informavo apie LB reikalus ir tarybos sesiją, kurioj bus renkama nauja valdyba. Pasitarime keltas pageidavimas, kad naujoji valdyba būtų rytiniame pakrašty ar arti Washingtono. Reikės dažnų kontaktų su Amerikos valdžios žmonėmis ir lietuvių draugais.

J. Kr.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTURINIO GYVENIMO

(atkelta iš 5 psl.)

— Apie Didžiosios Palangos planavimą laikas nuo laiko spaudoje parašoma ir gana kritiškų pastabų. Didž. Palanga bus visas pajūris nuo Nemirsetos pietuose iki Šventosios šiaurėje. Tas naujas kurortinis miestas apims 7400 hektarų plotą, jo plotis bus apie 3.5 — 4 kilometrai. Rašoma, kad toks išplėstas kurortinis miestas vienu metu galės sutalpinti 115,000 poilsiautojų, plius dar 53,000 organizuotų poilsiautojų, gyvenančių specialiuose poilsio namuose. Senojoje Palangoje būsiančios visos administracinės įstaigos. Gydomųjų sanatorių nebūsių daug. Palanga — sveikųjų poilsio vieta. Nemirsetė sutalpinsianti 11,000 organizuotų poilsiautojų, Vanagupėje tilps 8000, Kunigiškiuose gyvenasi 14,000, Mončiške bus vaikų stovyklos — 2800 poilsiautojų. Šventojoje sutilpsią 11,000, o visi kiti poilsiautojai bursis į senąją Palangą. Šventosios uostas būsių plečiamas, tobulinamas. Jo paskirtis būsianti aptarnauti ne tik vietinius žvejus, bet ir palaikyti turistinį susisiekimą laivais su Neringa ir Klaipėda. Būsių ugdomas ir buriavimo sportas. Tik nusiskundžiama, kad naujosios stovybos vykdomos neplaningai, kad pažeidžiamos senosios Palangos ir Šventosios istorinės-etnografinės atžvilgis. Neringa yra paskelbta gamtiniu draustiniu. Ten įleidžiami vasarotojai tik su specialiais leidimais. Dėl to Didžioji Palanga būsianti atvira visiems poilsiautojams. Suprantama, kad gražusis Lietuvos pajūris traukia "poilsiautojus iš plačiosios tėvynės". Dėl to čia skamba rusų kalba, įruošiamos specialios vilos partijos viršinėms. Tie atvykėliai "svečiai" gana dažnai yra arogantiški lietuvių atžvilgiu. Patiems lietuviams tokia didelė Palanga nėra reikalinga. Toks didelis pajūrio kurortas projektuojamas okupantų patogumams.

K.T.

roda. Bus ir loterija, kur bus galima laimėti visokiausių premijų. Bilietus galima gauti klebonijoj ir pas sodalietes. Visi maloniai kviečiami.

Popiežiaus Jono Pauliaus II iškilmėse Washingtonė spalio 7 ruošiasi dalyvauti nemažas skaičius baltimoriečių, jų tarpe ir lietuvių. Keleiviai išvažiuos iš Baltimorės traukiniais ir autobusais 11 val. ryto. Popiežius mišias auko 3 val. popiet National Mall, netoli nuo sostinės rūmų. Publika įspėjama, kad savo mašinomis nevažiuotų į iškilmės.

40 valandų atleidai Šv. Alfonso parapijos bažnyčioj prasideda spalio 21, sekmadienį, 10 val. su iškilmingomis mišiomis ir procesija, kurioj dalyvaus Šv. Alfonso mokyklos vaikučiai. Atleidai baigsis spalio 23, antradienį, 7 v.v. mišiomis ir procesija. Parapijos kunigai kviečia visus kuo gausiau dalyvauti šiuose atleiduose.

Jonas Obelinis

— Cleveland, Ohio, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos 50 metų veiklos sukaktis bus minima lapkričio 25.

— Smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės ir pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas, rengiamas Margočio radijo, įvyks spalio 14 Chicagoj, Jaunimo Centre.

— Spaudoje giriamasi, kad mokslo metų pradžioje Lietuvoje į mokyklas atėjo 54,000 pirmamežių mokinių. Vasarą veikė 19 sanatorių pionierių stovyklų, kuriose atostogavo apie 5000 vaikų.

Pr. N.

IŠ VISUR

— Australijos Lietuvių Katalikų Federacija savo XV suvažiavimą rengia Sydnėjų gruodžio 28-31. Rengėjų komitetui vadovauja A. Vinevičius. Literatūros vakaro vadovu yra pakviestas kun. P. Butkus, meno parodos — E. Lašaitis, spaudos ir informacijos — A. Kramilius. Gruodžio 27 Lidcombe parapijos salėj įvyks solistės Romos Mastienės koncertas. Iškilmingos pamaldos įvyks gruodžio 30 Šv. Joachimo bažnyčioj. Jose dalyvaus vienas Sydnėjus vyskupų, giedos Dainos choras ir sol. R. Mastienė. Suvažiavime paskaitą skaitys Pr. Pusdešnis. Gruodžio 31 vyks Australijos lietuvių katalikų kunigų pasitarimas.

— Senatorius Frank D. Savickas bus pagerbtas Lietuvių Fondo pokyly spalio 6 Marriot viešbuty.

— Rašytojas Vytautas Tamulaitis, pasižymėjęs savo apysakomis vaikams ir laimėjęs ne vieną premiją Lietuvoj, gavo 9,250 dol. paramą iš Canada Art Council Ottawoj paruošti knygai Kanados vaikams. Kai kurie jo kūriniai jau seniai yra išversti į anglų kalbą ir išleisti: "Skrudelytės Greitutės nuotykių", "Laidotuvės", "Savame krašte". Autorius turi išvertęs ir daugiau kūrinių, kurie dar nėra atspausdinti.

— Los Angeles dramos sambūris spalio 18 nusileis Melbourne aerodrome. Melbourne ir Sydnėjų sambūris pastatys du spektaklius: B. Pakelevičiūtės "Palikimą" ir J. Gliandos "Kompiuterinę santuoką". Sambūriui vadovauja rež. Dalia Mackialienė. Išvykoj dalyvauja 12 aktorių ir 2 svečiai. Melbourne svečių priėmimą tvarko Alisa Baltrukonienė ir LB apylinkės valdyba.

— Prano Baltuonio, gyv. Montrealy, medžio šaknų skulptūrų paroda bus Chicagoj, Jaunimo Centre, rugsėjo 28-30. Rengia Putnamo seselių rėmėjai su madų paroda.

— Ateitininkų Federacija ir šiais metais skiria premiją už geriausią išspausdintą religinio turinio knygą. Premijos mecenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis.

— Vakaronę su rašytoja N. Jankute-Užubaliene spalio 12 Chicagoj, Jaunimo Centro kavinėj, ruošia LSS Sesierys vadija.

— LB Clevelando apylinkė, vadovaujama Jurgio Malskio lapkričio 17 Clevelandan kviečia iš Chicago muzikinę dramą "Emiliją Platerytę". Spektaklis įvyks Euclid gimnazijos salėj. Pastatymui orkestrą suorganizavo Clevelando simfoninio orkestro ilgametis narys Vytautas Kušleika iš 20 to garsaus orkestro muzikantų.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kultūrinei veiklai remti banketas Chicagoj bus gruodžio 1. Rengimo komitetui vadovauja dr. Leonas Kriaučiūnas.

— Balfo 35-rių metų veiklos sukaktį atžymėti Chicagoj Balfo apskrities valdyba rengia Čiurlionio ansamblio koncertą spalio 27 Marijos aukštesniosios mokyklos salėj.

— Sofija Džiugienė yra pakviesta vadovauti šeštosios Tautinių šokių šventės užbaigimo banketo komisijai. Ji tas pareigas sutiko paimti.

— Rašytojo Vinco Krėvės 25 metų mirties sukakties minėjimą ruošia Dzūkų draugija Chicagoj. Minėjimas įvyks spalio 14 Jaunimo Centre.

— Akademinio skautų sąjūdžio vadiją šiuo metu sudaro: dr. Raimundas Strikas (prim.), Rūta Pauperienė, Milda Kupcikičiūtė, Eugenijus Butėnas, Jonas Dainauskas, kun. Jonas Kubilius, kun. P. Dilys, Kęstutis Ječius, kun. Antanas Saulaitis, Rimas Ridvonis.

Laiškas redakcijai TIKĖTI AR NETIKĖTI?

Darbininko 36 nr. (rugsėjo 7) pastebėjau trumpą "E" (t.y. Vli-ko ELTOS) pasirašytą žinutę, kurioje sakoma, kad Vliko valdyba, paremdama 45 baltiečių Maskvos demonstracijoje iškeltą reikalavimą, "pasuntė telegramą visom 35 valstybėm, pasirašiusiom Helsinkio susitarimus, prašant jų paramos ir intervencijos dėl Pabaltijo valstybių nelegalaus okupavimo".

Nejaugi tai teisybė? Jeigu tai būtų taip, tai nauja Vliko valdyba būtų 180 laipsnių apsuksusi Vliko politiką ir būtų bandanti užmegzti tiesioginį korespondavimą su Sovietų Sąjungos ir kitomis Europos komunistinėmis vyriausybėmis. Juk tos vyriausybės kaip tik irgi yra tarp tų visų 35-ių valstybių, pasirašiusių Helsinkio susitarimus.

Ar būtų įmanoma išgirsti iš kur nors kokį nors paaiškinimą?

V. Rastenis

Atsakymas

Atrodo, kad ta Eltos paskelbta žinia tenka tikėti. Darbininko Nr. 36 paskelbta žinutė buvo išspausdinta Eltos specialiaame pranešime spaudai su 1979 rugpjūčio 28 d. data.

Su ta pačia data buvo paženklintas ir Amerikos Lietuvių Tarybos biuletenis, kuriame paskelbtas pranešimas: "Remiame pabaltiečių reikalavimus Maskvoje". Čia spausdiname pilną to pranešimo tekstą:

Remiam pabaltiečių reikalavimus Maskvoj

Ryšium su Baltijos valstybių atstovų demaršu Maskvoj, reikalaujant Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvo apsisprendimo, Vlikas ir Alta amerikiečių spaudai išsiuntinėjo tokį pareiškimą:

"Visi laisvojo pasaulio lietuviai stipriai paremia ryžtingą pareiškimą, padarytą Baltijos valstybių 45 disidentų Maskvoj, reikalaujant atšaukti Molotovo-Ribbentropo paktą ir siekiant laisvo apsisprendimo ir laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai, kurias pagal aną susitarimą neteisėtai užgrobė Sovietų Sąjunga.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba atkreipia tą baigiamąjį Helsinkio susitarimo aktą pasirašiusių valstybių dėmesį, prašydama paremti Baltijos tautų laisvės reikalavimus.

Amerikos Lietuvių Taryba ragina visus Atstovų Rūmuose remti House Concurrent Resolution 147, kuri reikalauja, kad JAV vyriausybė paremtų Baltijos valstybes."

Dr. Kazys Šidlauskas Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Šį reikalavimą Vlikas telegrama perteikė visom 35 Helsinkio susitarimą pasirašiusiom valstybėm.

Tai gi minėtą Eltos oficialią žinią patvirtina ir oficialus Altos pranešimas.

NAUJAUSI LEIDINIAI

L. Dovydėnas, Vasaros vidudienis, 8 dol.

S. Maziliauskas, Merkelis Giedraitis, 7 dol.

B. Vaivorytė, Viltrakių vaikai, prem. apysakėlės jaunimui, 4 dol.

Kun. dr. J. Gutauskas, Didžiųjų Bendrijos tėvų mintys, 7 dol.

Kl. Jūra, Monsinoras Z. Ignatavičius, 10 dol.

J. Gliuda, Perlojos respublika, premijuotas romanas, 7 dol.

J. Kralikauskas, Įkaitę Vilniaus akmenys, prem. romanas, 5 dol.

A. Baronas, Laivai ir uostai, romanas, 7 dol.

M. Kvietytė, Peteliškių sala, pasakos vaikams, 4 dol.

Persiuntimui pridėdama 50 c. Šios bei kitos lietuviškos knygos ir lietuviškos muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šiomet suelna jau 64 metal, kaip leidžiamas Darbininkas. Pradėtas įsileisti 1915 Bostone. 1951 perkeltas į Brooklyną ir sujungtas su Brooklynne ejusia Amerika ir Pittsburghe įsileidžiamas Lietuvos žiniom. Auka prisidėk prie šio laikraščio išlaikymo.

Jeigu turi kokių lietuviškų spaudos darbų, kreipkis į lietuvių pranciškonų spaustuvių Brooklynne. Skambink 212 827-1350.

Tarpzoninis turnyras Rygoje prasidėjo rugsėjo 5, kitas tarpzoninis turnyras nuo rugsėjo 23 vyksta Brazilijoje. Šių turnyrų pirmieji trys laimėtojai bus iškelti į pasaulio pretendentų rungtynes.

Rygoje rungtynės du JAV atstovai. Gaila, kad negalėjo dalyvauti žymiausias JAV didmeisteris L. Kovalek, kurio vieton nuvyko tm Edvardas Mednis iš New Yorko su jauniausiu JAV dm James Tarjanu iš Californijos. Po 6 ratų užtikrintai pirmavo buv. pasaulio meisteris M. Talis (Sov.), pakrovęs 5.5 taško. Jis sudorėjo keturis Sov. S. didmeisterius: V. Ceškovskį, G. Kuzminą, L. Polugajevskį ir O. Romanišiną, be to, įveikė jauną JAV dm James Tarjaną, o su Tuniso atstovu Buaziu užbaigė lygiomis. Po M. Talio sekė dm B. Larsen (Danija), dm A. Adorjan (Vengrija), abu po 4.5 taško; dm Z. Ribli (Vngr.) ir F. Gheorgiu (Rum.) po 4 tš.; L. Polugajevski (Sov.), A. Mails (Anglija) po 3.5 tš., tiek pat taškų turėjo turėti Jugoslavijos dm L. Ljubojevič. JAV atstovai varosi sunkiai. J. Tarjanas sudorėjo E. Mednį ir tris partijas užbaigė lygiomis su dm Ribli (Vng.), dm Gheorgiu (Rum.) ir F. Trojsu (Brazilija). E. Mednis įveikė Tuniso Buazį, su dm Ljubojevičiu (Jgs.) ir Rimsdeiku (Braz.) sužaidė lygio-

mis. Žymėtina, kad šio turnyro vyr. teisėjo pavaduotojas yra Lietuvos tm Vladas Mikėnas iš Vilniaus.

Į Sovietų S-gos rinktinę, besirungiančią ICCF XI pasaulio pirmenybių 3/4 finalo varžybose, įkeltas Lietuvos tm A.B. Uogelė, vieton pasitraukusio dm A. Chasino.

CHESS LIFE & REVIEW žurnalas rugsėjo mėn. pateikė "1979 Pan American Intercollegiate Individual Championship" lentelę, kurioje rungėsi 38 dalyviai iš 24 universitetų bei kolegijų. Tas pirmenybes laimėjo tm Michael Rohde, Yale univ., surinkęs 6.5 taško. Harvardo universitetui atstovavo taipogi mūsų šachmatininkas Tomas Girnius, šiame turnyre pelnęs 3.5 taško. Geriausiai iš Bostono pasirodė Charles R. Braun, MIT, surinkęs 6 tš.

Bostono METROPOLITAN Chess League komandinės varžybos prasidės spalio pabaigoje. So. Bostono Lietuvių Pil. D-jos šachmatų komandai trūksta pajėgesnių žaidikų. Kas galėtų įsijungti į lietuvių komandos eilės lygos varžybom, prašomas skambinti K. Merkiui tel. 268-0853 arba komandos kapitonui B. Skrabuliui.

Liūdna žinia. Kanadoje mirė a.a. Jonas Narbutas, šiais metais išleidęs dviejų tomų knygą "Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje 1919-1940". Gilią užuojautą reiškiamo jo giminėm ir artimiesiems.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

20 dol. — G. Sirusas, Flemington, N.J.

17 dol. — A. Grigaliūnas, Chicago, Ill.

12 dol. — A. Roulinitis, Jamaica, N.Y.

10 dol. — A. Znotienė, Kearny, N.J.

9 dol. — U. Matulionis, Brooklyn, N.Y.

Po 7 dol. — F. Rajeckas, Waterford, Conn., C. Bubnis, E. Northport, N.Y., E. Gailiūnas, Brooklyn, N.Y.

5 dol. — V. Gedmintas, Worcester, Mass.

Po 2 dol. — N. Šalkauskis, Hollywood, Fla., P. Gagas, Brooklyn, N.Y., dr. V. Vardys, Norman, Okla., A. Vakauzienė, So. Boston, Mass., B. Karaska, Delran, N.J., R. Šidlauskienė, Richmond Hill, N.Y., S. Ralys, Amsterdam, N.Y., S. Kligys, Ozone Park, N.Y., K. Šerkšnas, E. Hartford, Conn., F. Salpukas, Flushing, N.Y., D. Altman, Fairfield, N.J., M. Vitkus, Lake Ronkonkoma, N.Y., E. Treimanis, Richmond Hill, N.Y.

Po 1 dol. — S. Petrulonis, zso. Boston, Mass., J. Davis, Plymouth, Mass.

50 c. — F. Sablinskas, Worcester, Mass.

Visiems aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

SCHUYLER SAVINGS CELEBRATES IT'S 55th ANNIVERSARY WITH A "WE GIVE A HOOT" GIVE-AWAY

BY GIVING YOU 5 NEW HIGH INTEREST RATES AND GIFTS TOO!

Starting September 15, 1979

CASH IN ON THESE TOP DOLLAR RATES AND GET ONE OF THESE GIFTS FOR A NEW ACCOUNT, ADD ON DEPOSIT OR SAVINGS CERTIFICATE.

Professor Wiselysaved

Special Anniversary "TREASURE CHEST"... Stop by and try to open our Treasure Chest, filled with gifts and a Bonus Bag of 55 Silver Dollars - No obligation - Just pick a Key and try your luck...

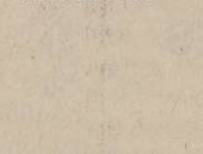
\$250.
Open an account for \$250. to \$999. (or add a minimum of \$250. to your present account) and select one of these fine gifts:

Man's Umbrella

Ladies' Umbrella & Scarf Set

Folding Suitcase

Flashlite 6V Power w/battery

Hanson Bath Scale

\$1,000
Open an account for \$1,000. to \$4,999. (or add a minimum of \$1,000. to your present account) and select one of these fine gifts:

Stainless Steel Mix Bowl Set

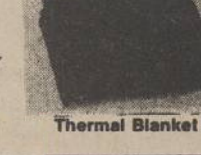
5 pc. Knife Set

Pans

Coffee Maker

Teflon Gourmet Set

Thermal Blanket

5.73% Effective Annual Yield On Passbook Accounts

6.81% Effective Annual Yield On 2 Year Certificates

7.90% Effective Annual Yield On 4 Year Certificates

8.17% Effective Annual Yield On 6 Year Certificates

8.45% Effective Annual Yield On 8 Year Certificates

5.50%

6.50%

7.50%

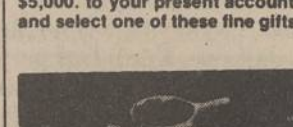
7.75%

8.00%

STOP BY AND RECEIVE A FREE COMPLIMENTARY KEY CHAIN AND POCKET MIRROR.

Regulations prohibit our giving a gift for funds transferred from existing accounts. One gift per depositor during promotion while supply lasts. If demand exceeds supply, depositors may choose from any one of the remaining gifts in the appropriate category. Minimum deposit required for gift must be maintained for 14 months or a charge will be made.

\$5,000.
Open an account for \$5,000 or more (or add a minimum of \$5,000. to your present account) and select one of these fine gifts:

Sunbeam

Minim Grandfather Clock

Corning Menuette Set

Comforter

WestBend Sio Cooker

Toaster (Proctor-Silex)

FOR \$100. DOLLAR DEPOSIT
You will receive an Emerson Radio w/battery.

Schuyler Savings

AND LOAN ASSOCIATION 24 DAVIS AVENUE KEARNY, N.J. 07032 • (201) 991-0001

Tautos šventė ir Vilniaus universitetas

Bostone Tautos šventės minėjimas rugsėjo 16 pradėtas Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone mišiomis už Lietuvos laisvę. Pamoksle klebonas kun. Albertas Kontautas ryškino tos dienos pasmę.

Po pietų minėjimas buvo tęsiamas So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos salė. Čia Tautos šventės minėjimo programa buvo sujungta su Vilniaus universiteto 400 metų sukaktimi.

Minėjimą pradėjo Bostono LB apylinkės pirm. Henrikas Čepas. Programos vedėju buvo apyl. vicepirm. Danielius Averka. Buvo įneštos vėliavos, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Malda sukalbėjo klebonas Albertas Kontautas.

Paskaitininkas rašytojas Stasys Santvaras puikioji paskaitoj davė visą Vilniaus universiteto darbų ir vargų istoriją.

Apie Tautos šventę trumpą žodį tarė programos vedėjas Danielius Averka. Jaunimo atstovas Šarūnas Norvaiša perskaitė 30 kongresmanų pasirašytą laišką Brežnevui dėl Balio Gajausko išleidimo laisvėn. Taip pat jis perskaitė Bendruomenės raštą senatoriui Edward Kennedy, kad jis padėtų išlaisvinti lietuvių disidentus Balį Gajauską ir Viktorą Petkų.

Meninėj daly solistas Benediktas Povilavičius, akomponuojant prof. Jeronimui Kačinskui, šilgtai padainavo: Gieda gaideliai ir Oi toli, toli — Banaičio, Aviža prašė — Žygaičio, Viso pasaulio žalčių karalius — Kačanauskas ir Grįžtant namo — Dvorak, ir bisui — liaudies dainą Tekla mėnuo, teka žvaigždės.

Pasaulio lietuvių jaunimo IV kongreso atstovė Daiva Izbrickaitė papasakojo apie tą kongresą, įvykusį Europoje, ir jo darbus bei priimtas rezolucijas ir ateities planus. Gaila, kad šiame minėjime nesimatė jaunimo.

Po puikios programos buvo dar ir vaišės.

Laisvės Varpo koncertas

Laisvės Varpo radijo valandėlė pavasarį minėjo veiklos 25-rių metų sukaktį kultūrinio renginio, kuriame iškelti jauni mūsų vietos talentai — pianistas ir kompozitorius Vytautas Bakšys bei dainininkė Marytė Bizinauskaitė, o taip pat aktorius Algimantas Dikinis iš Chicago.

Nuo 1967 pradžios Laisvės Varpas yra junginys 1954 pradėtos Laisvės Varpo ir nuo 1934 pabaigos veikusios Lietuvių radijo valandos programų. Tad spalio 7 rengiamą koncertą Laisvės Varpas skiria 45-rių metų lietuvių radijo tarnybos sukačiai paminėti. Lietuvių radijo valandos pirmuoju vedėju buvo muz. Rapolas Juška, vėliau a.a. Antanas Kneizys, o paskutiniu — Jonas Romanas Sr., perdavęs ją Petrui Viščiui, Laisvės Varpo iniciatoriui ir nuolatiniam vedėjui.

Iš buvusių Lietuvių radijo valandos vedėjų jau mirė Antanas Kneizys. Tebegyvena pirmasis vedėjas Rapolas Juška ir paskutinis vedėjas Jonas Romanas Sr.

Spalio 7, sekmadienį, 3 val. popiet, rengiamas koncertas bus 40-tasis Laisvės Varpo renginys. Jis vyks So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos salė. Programą atliks merginų ansamblis Volungė iš Toronto, Kanados, kuriam vadovauja muz. Dalia Skriniskaitė-Viskontienė. Tokio koncerto organizavimas yra surištas su didelėmis išlaidomis. Visi kviečiami įsijungti į jo rengimą, ypač mūsų organizacijos, profesionalai ir verslininkai. Pagal gautos paramos dydį į koncerto programos knygutę visi bus įrašomi.

Dr. Stasys Goštautas lankėsi Rio de Janeiro mieste, Brazilijoje, kur dalyvavo tarptautiniame rašytojų PEN klubo suvažiavime. Ta proga televizija padarė pasikalbėjimą su juo tema — kaip jaučiasi lietuvis rašytojas taip toli nuo savo žemės, svetimoje kultūroje, spsupas svetimos kalbos?

šyti koncerto garbės rėmėjais, rėmėjais ar talkininkais. Šiuo atžvilgiu gražų pavyzdį parodė Elenos Vasyliūnienės vadovaujamas Moterų Federacijos Bostono klubas ir So. Bostono Lietuvių Piliečių draugija. Juodu jau paskyrė paramą koncertui rengti.

Dabar Laisvės Varpas perduoda dvi skirtingas programas iš dviejų skirtingų radijo stočių. Pirmoji yra 30 minučių lietuviškai, o antroji — 50 minučių, pusiau angliškai, pusiau lietuviškai. Angliškiosios dalies talkininkais ir pranešėjais yra kun. Antanas Jurgelaitis ir Birutė Duobaitė-Silvia.

Lietuviškas žodis okupuotoj tėvynę spaudžiamas ir naikinamas. Mes išsiviai dar garsiau turim šaukti tuo žodžiu. Spauda ir radijo valandėlės atlieka tą šaukimo darbą. Tad savo daly-

vavimu jų parengimuose ir pinigine auka mes prisidėsime prie to lietuviško žodžio palaikymo.

Šokėjai reprezentavo lietuvius

Onos ir Gedimino Ivaškų vadovaujamas Bostono lietuvių tautinių šokių ansamblis rugsėjo 16 atliko dalį programos tautų festivaly Providence, R.I. Tas festivalis vyko labai didelėje miesto salė, kuri talpina 5000 žmonių. Šiame festivaly ji buvo pilna. Ansamblį į šią šventę, kaip lietuvių reprezentantą, pakvietė Providence lietuvių parapijos klebonas kun. Vaclovas Martinkus. Dėkojam Ivaškam ir jų šokėjams už lietuvių reprezentaciją.

Kultūros klubo susirinkimas Pirmas šio sezono LB Kultūros klubo susirinkimas įvyks spalio 27 Tautinės S-gos namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone. Programoj bus paminėtas dail.

du atsiveikino Kazys Matonis, o šeštadieninės mokyklos vardu — dr. Valentinas Šernas, įteikdami ir kuklias donanėles.

Išvykstantiems linkim geriausios sėkmės kuriantis naują vietą, o atitūkus nuo tiesioginių darbų, tokiu pat uolumu įsijungti į naujosios vietos lietuvių visuomeninę veiklą.

K.J.

OCEAN, N.J.

Atsisveikinta su dviem veikliom šeimom

New Jersey lietuvių skaučių ir skautų ir Vinco Kudirkos šeštadieninės mokyklos tėvų komitetai rugsėjo 14 Gilandos ir Kazio Matonių sodyboj suruošė išvykstantiems gyventi į Floridą Reginai ir Valentinui Meliniam ir Angelei ir Vytautui Didžbaliui atsisveikinimo vaišes. Vaišėse dalyvavo apie 30 su skautijos ar mokyklos veikla arčiau susijusių asmenų, nes ir išvykstantieji buvo labai uoliai ir pareigiai skautijos ir mokyklos veikėjai. Jų gyvenamosios vietos pakeitimas buvo kiek staigokas ir nelauktas, tad ir platesnio masto išlydėjimo nebuvo spėta suorganizuoti. Dėl jų išvykimo šeštadieninė mokykla ir N.J. ietuviška skautija neteks 4 mokinių ir skaučių ar skautų, o N.J. tautinių šokių grupė Liepsna — dviejų šokėjų. Mažėjant šeštadieninės mokyklos mokinių ir skautijos prieaugliui, jaunimo išvykimas čia bus gero-kai pajaustas.

Čia gyvenamosios, Didžbalių ir Melinių šeimoms buvo plačiai įsijungusios ir organizacinė, visuomeninė ir jaunimo veikla. Be jų neišsiversdavo jaunimo iškylos, mokyklos parengimai ir skautijos stovyklos ar Kaziuko mugės ir sportinės išvykos. Jie ne tik savo priemonėmis vedė savo ir kitų vaikus į iškylas, bet ir patys kartu stovyklavau ir gamindavo išskylautojam maistą, o prieš Kaziuko muges organizuodavo ir padėdavo gaminti įvairius mugių eksponatus. Jie taip pat uoliai dirbo ir praeitais metais Garden State Arts Center patalpose suruoštam N.J. estų, latvių ir lietuvių festivaliui. Be to, Valentinas Melinis energingai reikšė ir visoj N.J. lietuvių ir baltų veikloj. Jis ilgą laiką vadovavo N.J. baltų ir N.J. lietuvių tarybom, palaikė glaudžius santykius su N.J. gubernatoriaus įstaiga ir atstovais bei senatoriais, ilgėsi laiką vadovavo dabar jau neveikiančiam Rūtos ansambliui, buvo LB 7-osios tarybos narys ir LB Newarko apylinkės pirmininkas.

Su išvykstančiais skautų var-

Adomas Varnas. Apie jį kalbės dailininkai Jonas Rūtenis ir Viktoras Vizgirda. Po programos kavutė ir laisvi pašnekesiai.

Dr. Vytenis Vasyliūnas, geofizikas, dalyvauja įvairiuose tarptautiniuose simpoziumuose. Šiemet jis skrenda į Australiją. Tarp lapkričio 27 ir gruodžio 1 dalyvaus tarptautiniame simpoziume Melbourne ir skaitys paskaitą, o gruodžio 3-8 dalyvaus panašiam suvažiavime Australijos sostinėje, Canberroje, kur irgi skaitys paskaitą iš savo srities — geofizikos. Jis taip pat tikisi Australijoje duoti keletą vargonų koncertų.

Šiaudinukų kursai

Bostono vyr. skaučių Židiny spalio 6 ruošia šiaudinukų kursus. Kursai vyks skautų būkle, Lietuvių Piliečių Klubu patalpose, nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Instruktorė pakviesta Aldona Saimininkienė iš Hartfordo. Viešnia parodys, kaip daryti šiaudinukus iš tikrų šiaudų, ir pamokys, kaip sukurti paveikslus ar puošti dėžutes iš plokščių šiaudų. Kurso kaina 5 dol. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti Valei Čepienei. Jos telefonas 472-4956.

Bostono parengimų kalendorius

Stepono Dariaus legionierių posto moterų pagelbininkių banketas įvyks rugsėjo 30.

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks Lietuvių Piliečių Dr-jos salė So. Bostone spalio 7. Programą atliks merginų ansamblis Volungė iš Toronto, Kanados.

Šiaudinukų kursus ruošia vyr. skaučių Židiny spalio 6, nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet, Lietuvių Piliečių Klubu skautų būkle.

"Amber Holidays"

179 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

IS BOSTONO IR NEW YORKO

PAPILDOMA GRUPĖ SU NAUJŲJŲ METŲ IŠVAKARĖMIS VILNIUJE — išvyksta GRUODŽIO 26 ir grįžta SAUSIO 4, 1980 — kaina tik \$821.00

Taip pat dar yra vietų šiose grupėse:

SPALIO 10 — \$829.00 (vienos savaitės)

GRUODŽIO 19 — \$1045.00 (dviejų savaitių)

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaiga vadovauja: ALBONA ADOMONIS IR ALBINA RUDZIONAS.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prienamai, privačiai, saugiai, nemoka-

mai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į ban-

ką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet

kurioju laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj į-

traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrin-

mas, kad jūsų pinigai bus saugūs ir pelningesni.

leidiama įstatymų.

Dėl lengvo taupymo bū-

do per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 5 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
710 Galloway Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 12:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12:30 PM

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

A.A.

DR. VYTAUTAS SLAVINSKAS

mirė 1979 rugpjūčio 30. Palaidotas Cypress Hills kapinėse, Brooklyn, N.Y.

Nuoširdžiai dėkoju visiems draugams ir pažįstamiems, užjautusiems mane mano liūdesyje. Dėkoju už mišias, maldas, gėles, aukas labdarbei ir lietuviškai veiklai paremti, už dalyvavimą atsisveikinime ir laidotuvėse. Ypačingai dėkoju kun. Stasiui Railai ir tėvams pranciškonams, atlaikiusiems mišias ir palydėjusiems į kapines.

Netekusi brangaus Vytauto, skausmo valandose aš jaučiu jūsų moralinę paramą. Visiems nuoširdus ačiū.

Marija Slavinskienė

URŠULĖ KRAUS,

mano teta, mirė 1978 rugsėjo 26. Jo mirties vienerių metų sukakties proga mišios bus aukojamos rugsėjo 29, šeštadienį, 9 v. ryto pranciškonų koplyčioje Brooklyn.

Kviečiami dalyvauti jos draugai arba bent pasimelsti. Vėlionė priklausė prie Angelų Karalienės parapijos ir Moterų Vienybės. Savo testamente tėvams pranciškonams paliko didesnę auką mišioms.

Ta pačia proga šv. mišiose bus prisiminta ir mano motina Ona Menderienė, kuri mirė prieš keletą metų.

Visada prisimenanti tetą ir motiną, šv. mišias užprašo

Adeleide Marshall

A.A.

ANTANUI VISMINUI,

ilgamečiui Maspetho lietuvių parapijos bažnyčios vargonininkui mirus, gilią užuojautą jo žmonai Teklei, vaikams ir anūkams reiškia

Amerikos Lietuvių Vargonininkų-Muzikų Sąjunga

Elizabetho Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos klebonui kun. Petrui Žemeikiui, jo broliui kun. Alfredui Žemeikiui ir jo seseriai Dorothy Bolonowsky, jų brangiai motinai

B. ŽEMEIKIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo:

Kun. J. Pragulbickas,
V. ir O. Mamaičiai ir
Parapijos Choras

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį — rugsėjo 30, sekmadienį, 4 v. popiet solistės Danos Stankaitytės ir pianistės Dalios Sakaitės koncertas.

Tėvo Pauliaus Baltakio, OFM, pagerbimą ir išleistuves rengia jungtinis organizacijų komitetas. Iškilminga išleistuvių vakarienė įvyks spalio 13, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Visi kiti iki šiol skelbti išleistuvių renginiai yra atšaukti. Smulkesnės informacijos šio puslapio skelbime.

Popiežius Jonas Paulius II atvyks į New Yorką. Jis spalio 2 dalyvaus Jungtinių Tautų posėdy, o vakare Yankee stadione aukos mišias. Spalio 3 apie vidurdienį Šv. Tėvas atvyks į Brooklyno vyskupiją (Shea stadioną), o iš čia vyks į Philadelphia. Šia proga visose Brooklyno vyskupijos bažnyčiose rugsėjo 23 pradėta dvasinio atsinaujinimo novena. Visi kviečiami šiomis dienomis kiek galima dažniau lankytis mišiose ir priimti komuniją.

Putnamo seserų ir jų rėmėjų koncertas bus rugsėjo 30, šį sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Programoje dalyvauja solistė Dana Stankaitytė iš Chicago ir pianistė Dalia Sakaitė iš New Yorko.

Poetas Stasys Santvaras atvyksta iš Bostono ir spalio 14, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židiny skaitys pasikaltą apie spaudos draudimą ir to draudimo atšaukimą, kuris įvyko prieš 75 metus. Šį spaudos draudimo atšaukimą minėjimą rengia Liet. Moterų Klubų Federacijos valdyba. Minėjimas bus didžiojoje salėje. Dailiojo žodžio programoje dalyvauja Vytautas Valiukas ir Irena Vėblaitienė.

Kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kūrinių koncertas bus spalio 27, šeštadienį, Kultūros Židiny. Jo kūrinius atliks Bostono Barkley muzikos mokyklos choras ir instrumentalistas.

Liet. Religinės Šalpos koncertas bus spalio 20, šeštadienį, Kultūros Židiny. Programą atliks Philadelphia lietuvių choras Viltis, solistė Ona Šalčiūnienė ir Philadelphia tautinių šokių grupė Aušrinė. Po programos šokiai, kuriems gros Kazlo orkestras.

Anglijoje mirė Viktoras Ignaitis. Praneša broliai Vincas Ignaitis Kanadoje ir Andrius Ignaitis Brooklyne. Gedulingos mišios bus aukojamos pranciškonų koplyčioje prie Kultūros Židinio rugsėjo 30, sekmadienį, 10 v.r.

New Yorko ir New Jersey vyr. skautės ir skautai vyčiai rugsėjo 30, sekmadienį, 2:30 v. popiet kviečiami sueigon — pasitariman. Sueiga įvyks v.s. R. Česnavičienės namuose. (tel. 849-1581). Bus aptarti vyr. skautų vyčių sąskrydžio reikalai.

Lietuviškai bus giedamas vienas giesmės posmas, kai popiežius laikys pamaldas Shea Stadijone. Tai visiem žinoma Liuro giesmė. Giedos solistė Irena Stankūnaitė, pritariant chorui.

Bronys Raila su žmona buvo atvykęs iš Los Angeles, Calif., į New Yorką ir svečiavosi pas dr. Birutę Paprockienę. Jos palydėti, lankėsi Darbininko redakcijoje, apžiūrėjo A. Galdiko galeriją ir Kultūros Židinį. Iš čia išvyko į Bostoną.

Redakcijoje lankėsi: Sofija Meilūnienė, Zuzana Stankūnaitienė, abi iš Melbourne, Australijos, Irena Steponavičienė iš Bostono. Jas palydėjo Genovaitė ir Vincas Meilūnai.

Per New York Times radiją rugsėjo 11 apie 20 minučių transliavo solisto Virgilijaus Norikos dainavimą. Tai buvo ištraukos iš rusiškų operų.

Sofija Tuskenienė iš Palm Springs, Calif., atvykusi į New Yorką, lydimą Onos Barauskienės, lankėsi Kultūros Židiny, Darbininko redakcijoje bei A. Galdiko galerijoje.

Paulius Rūtenis, dainuojąs Sydnėjaus operą, rugsėjo 19 atvyko iš Australijos pas savo seserį Oną Osmolskienę pasisvečiuoti. Jo pasitikti buvo atvykęs ir jo brolis Jonas Rūtenis, kuris gyvena Cape Cod, Mass. Paulius Rūtenis išbus Amerikoje tris savaites. Palydėtas Jono Rūtenio, jis lankėsi Darbininko redakcijoje, spaustuvėje ir apžiūrėjo Kultūros Židinį, A. Galdiko galeriją.

Dail. Česlovas Janušas spalio 20 Philadelphiaje rengia savo tapybos kūrinių parodą. Šiuo metu jis intensyviai rengiasi tai parodai.

Rašytojas Česlovas Grincevičius iš Chicago praėitį savaitgalį buvo atvykęs į New Yorką ir buvo sustojęs pas Petrą Ažuolą. Jis apsilankė Kultūros Židinyje ir Darbininko redakcijoje porą dienų rinko medžiagą apie prof. Juozą Brazaitį. Č. Grincevičius su Alina Skrupskeliene redaguoja J. Brazaičio literatūrinius raštus.

LB Woodhaveno apylinkės valdyba primena visiem šios apylinkės lietuviams, kad rugsėjis yra Lietuvių Bendruomenės mėnuo. Kiekvieno lietuvių pareiga sumokėti solidarumo mokestį, nelaukiant atskiro paraginimo. Šis mokestis yra toks: dirbančiam šeimai — 5 dol., dirbančiam nevedusiam — 3 dol., pensininkui — 1 dol. Prašoma pridėti auką LB kultūrinei veiklai parenkti, užsiprenumeruoti "Pasaulio Lietuvi", mėnesinį žurnalą, kurio kaina metams 6 dol. Čekius siųsti LB Woodhaveno apylinkės išdininkui Vladui Jasinskui, 85-75 87th Street, Woodhaven, N.Y. 11421.

Apreiškimo parapijoje metinis parapičių lankymas, arba katedrojimas, prasidės spalio mėnesį. Vyskupija reikalauja aplankyti visus parapičius ir praveisti jų surašymą. Keletą metų to lankymo Apreiškimo parapijoje nebuvo.

Apreiškimo parapijos klebonijoj nauji metaliniai langai bus įdėti spalio pabaigoje.

Bronislava Sinkevičienė, 89 metų, gyvenusi Woodhavene, mirė rugsėjo 16. Palaidota rugsėjo 19 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Šv. Jono kapinėse. Paliko 4 sūnus ir 2 dukras.

Bronius Labuckas, 65 metų, mirė rugsėjo 18. Palaidotas rugsėjo 21 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Liko žmona Ona. Gyveno Woodhavene.

Antanas Visminas, buvęs ilgametis Maspetho lietuvių parapijos vargonininkas, mirė rugsėjo 24, pirmadienį, 11 val. ligoninėje. Gyveno Woodside, N.Y.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus spalio 10 Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rd. Woodhavene. (Ten, kur vyksta Moterų Vienybės susirinkimai).

N.Y. vyrų choras Perkūnas repetuoja kiekvieną penktadienį 7:30 v.v. Kultūros Židinyje. Visi choro nariai kviečiami po vasaros atostogų tvarkingai lankyti repeticijas. Taip pat kviečiami ir kiti balsingi vyrai, kurie nori dainuoti chore. Choro susirinkimas ir naujos valdybos rinkimai bus spalio 7, sekmadienį, Kultūros Židiny.

Gera proga atostogauti Puerto Rico nuo rugsėjo 29 iki spalio 6. Skrendama PAN AM lėktuvu, gyvenimas gražiamie viešbutyje — El San Juan. Kaina tik 239 dol. Kreiptis į kelionių biurą Vytis — 769-3300.

Sporto treniruotės Kultūros Židinio salėse jau prasidėjo. Per eitam pranešime buvo padaryta klaida. Treniruotės prasideda ne spalio, bet rugsėjo mėn. Lietuvių Atletų Klubas kviečia lietuvių vaikus įsijungti į sportinio lavinimo pamokas. Dėl informacijų kreiptis į LA Klubo sporto vadovą Joną Raubą, 849-9019.

JAV LB devintosios tarybos pirmoji sesija įvyks rugsėjo 29-30 Clevelande, Park Plaza viešbutyje. Iš New Yorko į JAV LB devintąją tarybą yra išrinkti šeši atstovai: (pagal rinkėjų balsų daugumą): kun. dr. Kornelijus Bučmys, Aleksandras Vakselis, Romas Kezys, Kęstutis Miklas, Vladas Sidas, Peter Wytenus. Šalia to Aleksandras Vakselis sesijoj dalyvauja ir kaip LB New Yorko LB apygardos pirmininkas, o kun. K. Bučmys, kaip aštuntosios JAV LB tarybos revizijos komisijos pirmininkas, padarys pranešimą iš pereito trimėčio veiklos.

Brooklyno vyskupijos visose bažnyčiose rugsėjo 23 buvo daroma speciali rinkliava sušelpi nuo uragano nukentėjusiems Dominicos, Haiti ir Jamaicaos gyventojams sušelpi.

Brooklyno vyskupas vėl paskelbė pinigų vajų vyskupijos reikalui. Kiekvienai parapijai yra skirta tam tikra kvota, atsižvelgiant į metines pajamas. Apreiškimo lietuvių parapijai yra skirta 7000 dol.

Pajautos Ivašauskienės mirties metinių proga mišios bus rugsėjo 29, šeštadienį, 10 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Po mišių kapinėse šventinamas paminklas. Pašventinus paminklą, vaišės Kultūros Židinyje.

Salone Tauckus, sulaukusi 93 m. amžiaus, gyvenusi Kearny, N.J., mirė rugsėjo 10. Ji per 50 metų buvo Šv. Onos sodalicijos narė. Nuliūdime liko sūnus Jonas, dukra Madaline, sesuo Monika, du anūkai, viena proanūkė ir viena propoanūkė. Gedulingos pamaldos buvo laikomos rugsėjo 13 Marijos Sopublingosios bažnyčioj. Palaidota Holy Cross kapinėse. Velionė buvo p. Šavelskienės giminaitė.

Solistė Dana Stankaitytė iš Chicago atvyksta į New Yorką ir čia koncertuoja rugsėjo 30, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Dana Stankaitytė yra viena iš iškiliausių mūsų solisčių, dalyvauja visuose lietuviškos operos pastatymuose, su koncertais yra apkeliausi daugelį lietuviškų kolonijų. Į New Yorką atvyksta pirmą kartą. Šalia jos programoje dar dalyvauja pianistė Dalia Sakaitė. Koncertą rengia Nek. Prasidėjimo Marijos seserys ir rėmėjos. Pradžią 4 val.

UBA-BATUN, pabaltiečių organizacija, organizuoja informacijos ir demonstracijos dieną prie Jungtinių Tautų. Minint 40-tąsias Molotovo-Ribbentropo sutarties metines, rugsėjo 28, penktadienį, nuo 11 val. prieš piet iki 2 val. popiet United Nations aikštėj bus publikai dalijama informacija šiuo reikalu. Demonstracija ypač reikšminga, prisimenant 45 pabaltiečių laisvės reikalavimus, išreikštus Maskvoj. Visi lietuviai kviečiami prisidėti prie šių demonstracijų. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į BATUN viceprezidentę Marion Skabeikis. Jos telefonas 212 441-4775.

Lietuvos vyčių 110 kuopa Maspetho spalio 7, sekmadienį, organizuotai dalyvaus 11 val. mišiose V. Atsainymo lietuvių parapijos bažnyčioj, Maspeth, N.Y., pareikšdama solidarumą su "Eucharistijos draugų" sąjūdžiu okupuotoj Lietuvoj. Lietuvos vyčių 66 visuotiniame suvažiavime buvo priimta rezoliucija, kad visos vyčių kuopos tą dieną jungtųsi į bendrą maldą. Prie šios iniciatyvos kviečiami prisidėti visi New Yorko lietuviai Pamokslą pasakys kun. St. Raila.

Ekskursija į Holland, Pa., metinį Seselių Kazimieriečių pikniką bus spalio 7. Autobusas išvyksta 7:30 val. ryto nuo Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., sustoja Kultūros Židiny, kur bus sekmadienio mišios. Po jų vykstama į Holland, Pa. Grįžtama 5 val. vak. Kelionės reikalais skambinti Marytei Šalinskienei tel. 296-2244 arba T. Petru 827-1351. Kelionė ten ir atgal tik 10 dol.

Ieškomas vienas dirbančiam asmeniui nedidelis butas Woodhavene ar Richmond Hill lietuvių gyvenamame rajone. Skambinti darbo metu 647-2434.

Ieškoma vaiko prižiūrėtoja 2 metų berniukui. Gyvena Richmond Hill rajone. Skambinti 849-9563.

DIDYSIS KONCERTAS

Atvykę iš Vokietijos D.P. stovyklų, Amerikoj jautėmės pasimetę. Žengdami pirmuosius savo gyvenimo žingsnius, naujame krašte gretinomės arčiau vieni kitų, palaikėme senus ir mezgėme naujus ryšius. Jaunimas dažnai suvažiudavom pas draugus ir svarstydavom naujojo gyvenimo dilemas bei mūsų pačių ateitį.

Atsimenu kaip Putnamo Seselių kuklijo sodyboj vyko mergaitėms rekolekcijos. Čia mes suvažiavom iš visų Atlanto rajono

didesnių miestų: pasimatyti, susidraugauti, drauge ar pavieniui pamatyti. Kun. Stasys Yla vedė šias mūsų rekolekcijas, kurios vėliau tapo tradicinėmis. Toj pačioj sodyboj susitikdavome ir su tik atvykusiomis novicėmis — klasės draugėmis. Čia jos dėstydamo mum savo viltis ir planus vienuolyno ateities darbams... Tai buvo prieš 30 metų!

Putnamo Seselės nesena atšventė savo 60-tąjį darbo sukaktį. Jų darbai ir šiandien su jaunimu tęsiasi — jos bendravo su mumis, autino stovyklose mūsų vaikus, o dabar jau ir vaikų vaikus. Jų darbas plečiasi, šakojasi vis platyn.

Žengdamos į naują dešimtmetį, jos imasi naujų darbų — prakasė žemę naujo pastato statybai. Pažindama seseles ir jų darbus, žinau, kad tai bus patalpos ne tik vienuolynui, bet taip pat ir didesnės bei geresnės patalpos įvairiems suvažiavimams, studijoms ir t.t. O nauja virtuvė galės daugiau ir patogiau pavaišinti pravažiuojančius, nes Putnamo Seselės yra žinomos savo vaišingumu.

Sekmadienį, rugsėjo 30, 4 popiet Kultūros Židiny Putnamo Seselės ir rengėjų komitetas ruošia solistės Danos Stankaitytės iš Chicago ir pianistės Dalės Sakaitės iš New Yorko koncertą statybos fondui paremti.

Ypatingai kviečiu jaunų vaikų tėvus, visą Neringos stovyklos jaunimą ir jų tėvelius šias seselių pastangas paremti savo dalyvavimu.

Kviečiu New Yorko, New Jersey ir Connecticut apylinkių dosniąją visuomenę kuo gausiausiai dalyvauti, paremti seselių darbus ir išgirsti retai girdimą, aukšto lygio koncertą, kuriuo pasižymi viešnia iš Chicago sol. Dana Stankaitytė. Po koncerto bus bufetas ir vaišės. Laukiame visų!

Rengėjų vardu
Lilė Milukienė

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖS ŠALPOS VAKARAS

KULTŪROS ŽIDINY,
341 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N.Y.
1979 SPALIO 20, ŠEŠTADIENI, 7 VAL. VAK.

PROGRAMĄ ATLIKS:
PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ CHORAS
"VILTIS"

SOLISTĖ ONA ŠALČIŪNIENĖ
PHILADELPHIJOS TAUT. ŠOKIŲ GRUPĖ
"AUŠRINĖ"

ŠOKIAM GROS KAZLO ORKESTRAS

VEIKS BUFETAS VYKS LOTERIJA

AUKA PRIE ĮĖJIMO SUAUGUSIEMS 6 DOL., JAUNIMUI
IKI 18 M. — 3 DOL.
PAREMKITE KILNŲ ŠALPOS DARBĄ!

TĖVO PAULIAUS BALTAKIO, OFM, PAGERBIMO IR IŠLEISTUVIŲ

VAKARAS

ĮVYKS ŠEŠTADIENI, SPALIO 13, 7 VAL. VAKARO
KULTŪROS ŽIDINYJE

STALUS IKI SPALIO 8 UŽSISAKYTI PAS:
MALVINĄ KLIVEČKIENĘ (212) 296-0406
GIEDRĘ KULPIENĘ (212) 846-1056
APOLONIJĄ RADZIVIANIENĘ (212) 441-9720

SVEČIAI BUS VAIŠINAMI ŠILTA VAKARIENE IR GĖRIMAIS

ĮĖJIMAS 15 DOL. ŠEIMAI, 7.50 DOL. ASMENIUI

VISUS NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA DALYVAUTI
JUNGTINIS ORGANIZACIJŲ KOMITETAS

NEK. PRASIDĖJIMO MARIJOS SESERŲ
IR RĖMĖJŲ RUOŠIAMAS

DANOS STANKAITYTĖS
IR DALIOS SAKAITĖS

KONCERTAS IR VAIŠĖS

1979 RUGSĖJO 30, SEKMADIENI, 4 VAL. POPIET
KULTŪROS ŽIDINY, 341 HIGHLAND BLVD.,
BROOKLYN, N.Y.

AUKA 6 DOL.

KULTŪROS ŽIDINIUI REMTI LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO KORPORACIJA

ŠEŠTADIENI, SPALIO 13, 10 VAL. RYTO ŠAUKIA METINI
KORPORACIJOS NARIŲ

SUSIRINKIMĄ

PROGRAMOJE K. ŽIDINIO ADMINISTRACIJOS SUTARTIES

PASIRAŠYMAS

IR NAUJŲ TARYBOS NARIŲ RINKIMAS

VISI KULTŪROS ŽIDINIO RĖMĖJAI KVIEČIAM DALYVAUTI